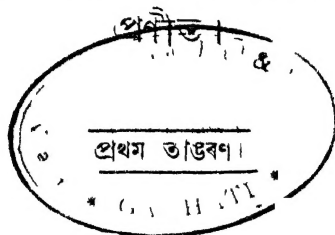

বিদেশী-যোজনা

বা

পটন্তৰ আলো

ডাক্তৰ মহানন্দ বৰুৱা সাহিত্যভূষণ

১৯৩৮ চন।

ডিব্ৰুগড়ৰ ভট্টাচাৰ্য্য এজেন্সীৰ দ্বাৰা
প্ৰকাশিত—

বেচ পাঁচ মহা ১১০ মাথোন।

পাতনি ।

যোজনা বা পটন্তৰ বা ফকৰাৰ নতুনকৈ হিমাঙ্কি দিবৰ সন্ধ্যা নাই । তথাপি এই সম্পৰ্কে দু-শ্লোকাৰ লিখিবলৈ ওলালোঁ । Nelson's Encyclopædia নামৰ গ্ৰন্থত আছে :—“ The great definition of a proverb is perhaps that given by Creverdes—viz. “Short sentences founded on long experience. Every true proverb is pithily expressed is based upon the experiences of mankind but it must also meet with popular acceptance and be of wide spread application. We do not always, of course strictly observe this distinction in common speech. The great bulk of the better known proverbs cannot be claimed as the property of any one nation. They are found in the mouths of all races. Differences in expressed there may be, but the root idea remains the same ” বাস্তৱিকতে যোজনাবোৰ নীতিপূৰ্ণ অভিজ্ঞতাৰ বাণী ।

কিতাপখনৰ অন্তৰ্ভুক্ত যোজনাবোৰ ইতিপূৰ্বে ‘বাঁহী’ “আৱাহন” “সাহিত্য সভা পত্ৰিকা” আদিত ওলাই গৈছে ।

একুশৰ শ্ৰীহৰেন্দ্ৰনাথ ডাট্টাচাৰ্য্যই প্ৰকাশকৰ ভাৱলৈ
মোক ট্ৰেদগণি দিয়াৰ বাবে তেওঁৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ থাকিলোঁ।

মোৰ জ্যেষ্ঠা কন্যা শ্ৰীমতী অৰুণাই প্ৰেছ কপিটো
যুগুত কৰি দিছে। সেইবাবে তাইকো মোৰ ধন্যবাদ জনালোঁ।

সামৰণত জনাওঁ যে আহি কাকত চাওঁতে যথাসাধা
বন্ধু লোৱাভো দুই-চাৰিটা ছপাৰ ভুল বৈ গ'ল। তাৰ বাবে
পাঠক-পাঠিকাসকলৰ ওচৰত ক্ষমা মাগিলো। ইতি—

ন-পাৰা, নামৰূপ আলি,
টিংখাং
৫ অক্টোবৰ, ১৯৫৩ চন।

শ্ৰীমহানন্দ বৰুৱা।

—সূচী-পত্র—

নং	বিষয়	পৃষ্ঠা
১।	জাপানী যোজনা	১
২।	চীনা যোজনা	২০
৩।	জার্মান যোজনা—	৪২
৪।	ইটালী-দেশীয় যোজনা....	৮২
৫।	আবব-দেশীয় যোজনা ...	৯২

—অৰ্পণ—

ধৰ্ম্মনীতি-পৰায়ণ, সৰ্ব্বজনপ্ৰিয়

অমায়িক পুৰুষ

৬ গুণাভিৰাম চুবৰা

শত্ৰুৰ দেউতাৰ

শ্ৰীপাদ পদ্মত

ভক্তিপূৰ্ণ কবপুটে

অৰ্পণ কৰিলে।।

বিদেশী যোজনা

বা

পতিভবমালা

আপানী যোজনা

হুগা'ত চা'নকৈ সচাব-কাঠা মা'বিলেও বি'দে সে মা'বলৈ
মাট পয়া।

*

*

আঠজন মানুহ থকা গ'ওঁ এগনহো সাধাৰণঃ দেশহিতৈষী
কাজল প'ওঁ য'য়।

দোহোবাই কথা ক'লে দন্দ লাগে।

*

*

ব'না মানুহটো মকলো ব' এ'দহ।

*

*

যুঁজ অস্ত হোৱাৰ পাচত লাখুটি কাটিলে লাভ নাই।

*

*

প্ৰতিধ্বনিয়ে মাতব উত্তৰ দিয়ে।

*

*

পুণ্যবন্ত মানুহে সবহ ধন আৰ্জিব নোৱাৰে।

*

*

ছুটা শহাপহ মারো গাট এটা এৰি থৈ আনটোও হেঁকায়

*

*

এটা খোঁটালীত ঢুকৰা জুই খাৰ্গনে ডহ কৰাই ধোঁৱাব।

*

*

যি মামু হ অদৰবাৰী এস্ত কিনি সি দৰকাৰী বস্তকো বেচি
পেলায়।

*

*

ধোদৰ বাগি-খানাদী দৈৱত অৰুণদৰে।

*

*

যাব না বোৰা গাৰী গোঁৱালৈ দূৰ।

*

*

বলা .৩৪৩ মৰ .না শ্বাটে বৰচন কথা।

সন্নিধানবান .৩৩৩ ই .৩৩৩ টে .৩৩৩ হাথলৈ যাবা চমু
বট চিনি গা .

*

*

যা বুদ্ধক প্ৰাৰ্থন বৰুণ .৩৩৩ .৩৩৩ একনক মাথোন
প্ৰাৰ্থনা কৰবা।

*

*

শাপ, মিঠামুখায়া মানুহ অক্ষ অভিনাষিনী তিৰোতা, এই
তিনিটি পৰিহাৰ কৰিবা।

কোনো মানুষকে সাগর চুব কবিলে সি ফাটেক খাটে, কিন্তু মাটি চুব কবিলে তাক বজা পতা হয়।

বেয়া কুমারৰ চাৰুৰাৰ নিমজ পাত্ৰ কেতিয়াও ওলোৱা নাই।

*

সস্তাত বস্তু কিনিলে ধন হকওৱা হয়। _____

*

ম'ৰা চৰাটৰ পুনৰ্দ্ধা নগৰ সন্নাগ লোৱা দৰি চৰাটবোৰে একেসৰে কৈ উঠিল, গাব ঠঙলৈ চাবাঁচোন! আঁক মা ত-
টোৱাই বা কেনে?

*

*

অতী বজবত কি ক ম ক'ব বজবব অ'বহুতে থিয় কৰিবা;
প্রথম দিনাবপৰাই । বহু হিন্দু সন্মত ।

মিছা কথব নাহ, 'বহু সন্মত' ডোকা আছে।

ধনী লব সন্মত, 'বহু সন্মত' বহু বল-মাটিত আনোদ-
জনক।

*

*

তোমাৰ ফালৰ সাহোটা ল'ৰা-ছাৱালীৰ মাক হোৱা তিবো-
তাকে কেতিয়াও বিশ্বাস নকৰিবা।

কোনো কাম নকৰিলে বেয়া কাম কৰা হয় মাথোন।

*

*

শিলডোখৰে কুকুৰক আঘাত কৰিব পাৰে ; কিন্তু দলি মাৰি
পঠিওৱা হাতখনৰ সমানে নহয়।

*

*

ভাল পোৱাই খেতিয়ক আৰু মিকাডোৰ ভিতৰত পাৰ্থক্য
কি ভাৰু শুবুজ।

*

*

সন্তোষতকৈ আশাত বেচি আনন্দ।

*

*

বাটৰ কাষত থকা ফলৰ ভৰত দৌ খোৱা আখৰাট গছ-
জোপা তিতা হোৱাবে কথা।

*

*

ককাই-ভায়ে ঘৰৰ ভিতৰলৈ চোৱা দৰে দন্দ কৰে, কিন্তু
বাহিৰত ইটোৱে সিটোক বন্ধা কৰিবলৈ পোৱাল দাঙি ধৰে।

*

*

ভাত নোহোৱাকৈ খোৱা এবোলাৰ আহাবে এসপ্তাহলৈ ঘৰুৱা
খুখ ধৰাস কৰে।

*

*

নবকৰ বজায়ো শকত খনৰ মোনাৰ আগত আঁঠু কাঢ়ে।

*

*

হাতৰ বিদ্যা জনা কামিলা মানুহে জীৱিকা বিচাৰি ভালেমান
দুবলৈ যাব নালাগে ।

* *

নিচেই সৰু বিক্কাইদিও দিনৰ পোহৰে ডুযুকিয়ায় ।

* *

শেনৰ কাষেদি উৰি যোৱা ঘৰচিৰিকাই শেন পলাইছে বুলি
ভাজন ।

* *

উকখা ঘৰৰ চালতহে আটাইতকৈ ডাঙৰ বক্সুণ পৰে ।

* *

য'ত লাভ আছে ত'ত ওচৰতে লোকচানো লুকাই আছে ।

* *

বাটৰ কুকুৰৰো সৌভাগ্যৰ দিন আছে ।

* *

নৈত উপজিলে নৈতে মৰে ।

* *

খালি পেটেৰে সৈতে স্মৃথে কাচিৎহে সঙ্গ কৰে (অৰ্থাৎ বাহি
নাহে) ।

* *

বাটৰ কুকুৰেও আন ছাৰি ছখীয়া মানুহৰ ঘৰ চিনে ।

* *

ডাঙৰ মানুহ হ'লে তেওঁৰ কুকুৰেও অভিমানৰ ৰূপ ধৰে।

*

*

তেজে যেনেকৈ মাখিক আকৰ্ষণ কৰে ভেৰোণীয়া মানুহৰ
চকুও ধনে তেনেকৈ আকৰ্ষণ কৰে।

*

*

কিছুদিন ভাত নোখোৱাকৈ চলিবা, তথাপি ধাৰত বেচি দিন
পোত খাই নাথাকিবা।

*

*

যাব নাটনি নাই তাৰ অন্যায় কাচিওহে হয়।

*

*

ঘোঁৰাত উঠি যোৱা মানুহে খোজ কাঢ়ি যোৱা মানুহৰ দুখ
সমূলি বুজু।

*

*

যিবোৰ মানুহে কপালক ছুঁষি থাকি অসন্তোষ কৰে সিহঁতে
জানকি বেলিকে। পক্ষপাতিতা দোষত দোষী কৰে।

*

অনুতাপ নকৰা মানুহক ক্ষমা কৰা যেনে, পানীত ছবি
অঁকাও তেনে।

*

*

সোণৰ গুটি থকা কোঁনা গছ নাই।

*

*

জখলা বেজক নাতি অনাতকৈ দৰব নোখোৱাই বং ডাল

সুখ বিচারি হাব'থুবি হোবা তাক বতাহ খেদি সুৰা বা ছাঁৰ
অনুসৰণ কৰা একে কথা।

*

১

মিঠা মুখ নথক মানুহে দ'ল খাল অয়ুগুত।

*

১

ভিকল হ'লে মানুহৰ নিচৰ 'ব-শিৰোভাগে ঘিণায়। ধনী
ত ক'কোতাশ'ল। হ'ল চুৰ দৰুৱত কুতুপ নৈয়ে প্ৰ'মা ক'লে।

তেল ঢুকালে ব'হু মুখ

কো'না মানুহক দিনত ডোন ক'ল ব'ব'বো দিয়' যাত্ত
ৰাতি হ'লে নিজৰ চাৰি-পটাং সি শা'লবে' শুণ পা'ৰ।

*

১

পৰিমাণ চাওঁ হাট্টৈৰ ৰাজ্য শমন কৰা উজু।

*

১

জ্ঞানালোকে নৃথৰ কথাৰ প্ৰতিবাদ নকৰে।

*

১

বেজাৰ ব'ল চাইব দ'ল- ব'জুৱালে ব'য়াৰ পিনে ঢল লয়।

সোণৰ মোহিনী শ্বৰে মুখক জ্ঞানী ক'ব।

*

১

✓প্ৰেমত পৰা মানুহৰ সুখৰ পৰালি প'ৰে।

*

১

খহটা (পালিছ নকবা) মুকুতা কেতিয়াও নিজিলিছে।

*

*

✓ ফুলৰ লোভ সামৰিব নোৱাৰি পথিলি মকৰা-জালত পৰে।

*

*

পকৱাৰ মানত কেই টোপোলমান বৰষুণেই বানপানাত
নিচিনা।

*

*

লোকৰ পথাৰতহে ভাল খইচ হয়।

*

*

✓ ঐশ্বৰ্য্যটোৰ আচৰণৰ দ্বাৰা এগজাৰ বহুৱায়া সুখাতি দিব
কৰিব পাৰি।

*

*

চকুলি টুকিলেই ধাৰ শোধ নহয়।

*

*

দন্দুগা মানুহে ওচৰ-ওচৰিকৈ বাস কৰে।

*

*

পেলোৱা পানী ঘূৰি গোটাৰ নোৱাৰি।

*

*

বলদ গকৰ নেজ হোৱাতকৈ কুকুৰাৰ ঠোঁট হোৱা ভাল।

*

*

এঙাৰ ধুলেও বগা নহয়।

*

*

একেটা খাপতে দুখন ভোঁৱাল থ'ব নোৱাৰি।

*

*

যি ভালকৈ কথা ক'ব পাবে সি ভালকৈ মিছা মাতিবও
পাবে।

*

*

কুপাতুৰৰ মুখত যিই সেই বস্তু ভাল লাগে।

*

*

চোৰ গ'লে দেৱালত কোবোৱা মুৰ্খালি মাথোন।

*

*

এবাৰ য'ক সাপে খাইছে সি প্ৰতিডোখৰ সজুলৈকে ভয়
কৰে।

*

*

ধনী আৰু প্ৰভাপী মানুহক ঠগিবা, কিন্তু অপমান নকৰিবা।

*

*

✓ভাল-বেয়া বন্ধুৰ সঙ্গ অনুসৰি মানুহৰ চৰিত্ৰ গঠন হয়।

*

*

দুটা মানুহৰ ভিতৰত দন্দ লাগিলে সিহঁতৰ কুকুৰবো মতবৈধ
হবই।

*

*

সোণ আৰু চাউল কেতিয়া মৰগ হয় আনকি মিকাডোৰ
ঘৰৰ ঘৰোৱাহে জানে।

*

*

ম্ননরজীরন পিঠিত গধুৰ বোজাই কৰা দীঘলীয়া ভ্রমণৰ
নিচিনা।

*

*

বাঘৰ প্ৰতি তাৰ গাব ছাল যেনে বহুগুলীয়া মানুহৰ সজ
নামো তেনে বহুগুলীয়া।

*

*

পানী নহ'লে কোনেও জাহাজ চলাব নোৱাৰে।

*

✓প্ৰথম পিয়লা মদ মানুহে পিয়ে, দ্বিতীয় পিয়লা মদ মদে
পিয়ে আৰু তৃতীয় পিয়লা মদে মানুহক পিয়ে।

এন্দুৰ এটা আলি পাৰ হ'লে আট'য়ে “মান-ধৰ” কৰে।

*

*

নিজক চিকুটিলেই আনে কেনে অন্তৰ কৰে বুজিব পাৰিব।

*

*

অধিক সৌজন্য অসৌজন্যত পৰিণত হয়।

*

*

সৰা ফুল ঠাললৈ উভতি নাযায়।

*

*

প্ৰতাপী সেনাপতিৰ তলত নিশকতীয়া সৈন্য নাথাকে।

*

*

এটা দাঁত বিষালে গোটেইখন মুখৰ স্মৃ-শাস্তি নোহেৱা হয়।

‘চাকী’ হুবা পিঙুতে তোমাৰ পাৰিবাৰিক দীনতা হুৰিবিবা ।

* *

এজন মানুহে তোমাৰ শলাগ ল’লে হাজাৰ জনেও ল’ব ।

* *

এহাজাব মাইল দীঘল হালি এথোজত আবন্ত হয় ।

* *

চেৰেলা কুকুৰে গিৰিৰ ভক লাজ দিয়ে ।

* *

কলিঙাবো আনকি সাঙ্গা আছে ।

প্ৰেম-বাধিৰ তাক নুব ; কাৰণে কোনো দৰব নাই ।

‘কাপ্তান’ (অধাফ) সবহ হ’লে জাহাজ পৰ্বতৰ গাত
লাগেগৈ ।

* *

বুদ্ধৰ বশি জ্বলালে সকলো আসক্তি ধ্বংস কৰিবা ।

* *

বাঁৰী ভিৰোতাৰ ঘৰত নোদোকা নিগনি নাথাকে ।

* *

জ্ঞানীলোকৰ জদয় গুপ্ত কথাব সমাধি-স্তুত ।

* *

ভিৰোতাৰ জিভা কেতিয়াও মাগৰে নধৰা তৰোহালৰ নিচিনা ।

সাতবার পৰি অষ্টম বাৰত থিয় হ'বা ।

*

*

নিজে গৈ ভাগত পৰা চৰাই, চৰাই-মৰীয়াৰ পক্ষে ভাল
চিকাৰ ।

*

*

গাধৰ পিঠিত দিয়া কিশাশৰ বোজা যেনে, জ্ঞানহীন বিদ্যাও
ভেনে ।

*

*

জনম লোৱাতকৈ জনম দিয়া ভাল ।

*

*

তোমাক পানী যোগোৱা অৰ্থাৎ তুমি পানী খোৱা নাদত
মদলা নোপেলাবা ।

*

*

বিচনীৰে কুঁৱলী আঁতৰাব নোৱাৰি ।

*

*

শেন অ'ক বাটৰ কুকুৰবো বন্ধুবৰ্গ আছে ।

*

*

লিখি দিয়া এটা কথাই এহাজাৰভোখৰ সোণৰ দৰে ।

*

*

এটা সজু কথাই জাবকালিৰ তিনিমাহ গৰমে বাধিব পাৰে ।

*

*

উভৈনদী হ'লে নাটনিৰ কথা জাৰিবা ; নাটনি হ'লে উভৈ-
নদী হোৱা যেন নেদেখুৱাৰা ।

*

*

মাজ্জলৈ এটলীয়া হৈ যোৱা মাটি কিনিবা, ভাল মাক থকা
ছোৱালী বিয়া কৰাবা।

* . *

কুকুৰ হ'ব খুজিলে 'চামুৰাই'ৰ (Samurai) কুকুৰ হোৱা
ভাল।

* *

✓ মানুহে জয়ৰপৰা এ'কা নিশিকৈ; পৰাজয়ৰপৰাই ভালেমান
কথা শিকৈ।

* *

গাৰ ঘাম শুকালে পৰিশ্রম পাইবা যায়।

* *

পেটতকৈ চকুক তুফি কৰা টান।

* *

মাছ থকিলে পানীও থাকিব লাগে।

* *

তোমাতকৈ অধিক দূৰদৰ্শী মানুহৰ আগত ভবিষ্যৎবাণী
নকৰিব।

* *

ভাল ঢোলত বৰকৈ চাপৰ মাৰিবই লাগে।

* *

তোমাৰ মুখ শুকালেও ডকাইতৰ নাদৰ পানী নাখাবা।

* *

কেতিয়াও সাগৰ নেদেখা ডেকুলায়ে নাদকে বহুত দূৰ
চাপি থকা পানী বুলি ভাবে।

কাউবীর মানত নিজর পোরালির পাখি গাখীর নিচিনা বগা ।

অন্যহাৰে থকা মানুহৰ প্ৰতি এমুঠি চাউলোই ধন-সম্পত্তিৰ
নিচিনা ।

কোনো মানুহ বৈ ঘোঁরা নৈত থিৰেৰে থাকিব পাৰে, কিন্তু
মানুহ থকা জগতত নোৱাৰে ।

কৃতকাৰ্য্যতা স্তম্ভৰ ভিত্তি একপ, অৰ্থাৎ কৃতকাৰ্য্যতাৰ ওপৰতে
স্তম্ভ নিৰ্ভৰ কৰে ।

অন্যদিশত নিৰ্ভৰ কৰা নকৰাও কৰাৰা-কঁকুৰি নকৰে ।

ডাঙৰ হাত ধৰিব । । সৰু হাত ধৰাওঁত সিহা ।

বথাই ব'হাও টাৰি নিয়া ।

চক্ৰা মানুহৰ । সৰু মানুহৰ অস্তিত্ব থাকি থাকি কেতিয়াও
নুবুজে ।

সোভাগ্য ঘটাই অহিলে ভুল ততাল-মুঠলৈকে তাৰ লগ
ধৰি আহে ।

যি কেতিয়াও নিৰ্যাতি নহ'ল নাথাকে, তেওঁ কেতিয়াও 'বুদ্ধ'
হ'ব নোৱাৰে ।

✓ তিব্বতাব জিভা তিনি ঈশ্বর দীঘল মাথোন, কিন্তু সি ছফুই
ওখ মানুষ এটা মাৰি পেলাব পাৰে।

* *
ক্ষুদ্র নৈত থকা শিলগুটিয়েও নিজক গুপ্তভাৱে বহুমূলীয়া
শিল বুলি ভাবে।

* *
সহায়ৰ দৰকাৰ হলে ভুক্তক সহায় মুখুৰিবা।

* *
অতি সাংঘাতিক বিষাল সাপকো পকুৱা এদলে জয় কৰিব পাৰে।

* *
এট সঙ্গ কাম পৱন্ত তীৰ্থত কৰা তিনদিনীয়া উপবাস গকৈও
ভাল।

* *
✓ প্রশংসা শিৰস্ব বৰ আবহুগ মাথোন।

* *
ধাৰলৈ গন্য মেকুৰীয়ে নিগনি ধৰিব নোৱাৰে।

* *
✓ কুৰু-পোৱালি নাৰিব লাগেনে নালাগে আলহীক কেতিয়াও
মুহুৰিবা।

* *
আবহুগ থাকিলে তাৰ অন্তও থাকে।

* *
ধাও খেদোৱা বস্তু হাঁহিৰে ওলোটাৰ নোৱাৰে।

বঁহৰ চুঙাত সাপ সন্মালেও তাৰ মেৰণাক খোৱা দস্তৰ
শুচাব নোৱাৰি।

*

*

সকলোতে ঈশ্বৰ আছে, আনকি নৰকতো আছে।

*

*

পৰিয়ালে পৰিয়ালে দন্দ লাগিলে বাস্তিৰ মানুহে ইতিকিং
কৰে।

*

*

এদিনত এশ কামৰ কথা কোৱাটোক এটা বাম কানলিকে
কৰি পেলোৱা ভাল।

*

দুখীয়াই দুখীয়াক ভিক্ষা দিয়ে।

*

খবটক শিনিমো সোণবালে পাহৰ মাথ।

*

বলত খোৱা পাহৰি গৈছে এটা পাহৰি গৈছে

*

ভাত লগা বাৰণা গছ জ্বলি গৈছে

*

সাপ মাৰিবলগীয়া হ'লে একেবাৰেই মাখি পেলাবা।

*

*

মেকুৰীক সোণৰ মুদ্ৰা দিলে কোনো লাভ নাই।

*

*

ভেকুলীয়ে নাদত টোৰ টোৰালে লগৰীয়াবোৰৰ কাণত সেয়ে
গান যেন লাগে।

*

*

হাতত পোৱা এজন বন্ধু দূৰৰ বগু গাৰি ব-কুটুমতকৈ ভাল।

*

*

চকু কাটিবলৈ গছৰ এডাল ঠেঙু লিয়েই যথেষ্ট।

*

*

কৈকোবাই খন্দা গাঁতে বৈকোৰা গজকাটোৰ আফাব লয়।

*

*

মানুহৰ টাতে কেতিয়াবা নিজৰ জিভা কামোৰে।

*

তিতে * অ'ক বন্ধুৱা চলাবলৈ টান।

*

*

মৰ এনে বৈকোৰে পুতি পাবি।

তবোৱাল গাৱা জখণা কামোৰ কেতিয়াবা ভাল তবোৱাল
গটে।

*

*

যি জিভাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব জানে (কথা ক'ব জানে) সি যেই
সেই বাট উলিয়াই ল'ব পাবে।

*

*

বাক্য পবি থাকোঁতে বি কল্পনা বিলাই দিয়ে তেওঁ হয়
সদাশয় মানুষ, নহয় মূৰ্খ।

*

*

বি নিজস্ব কেঁচুরা ল'ৰা-ছাত্তালীৰ মৰম বেহেৰুয়ায়,
তেওঁৰেই ডাঙৰ মানুষ।

*

*

বতাহত উৰি ফুৰা চৰায়ে পানীলৈ ভয় নকৰে।

*

*

চেঁচুকত হোৱা নাওপতিও শেহতীয়াতকৈ পকে।

*

*

বেজী নাথাকিলে সূতাৰ কি দৰকাৰ?

*

*

বিবাহিতা তিবোত। মাত্ৰই 'গৃহিণী' নহয়।

*

*

কেজেহে আশ্চৰ্য্যবিধি ক্ষম কৰে।

*

*

একালত হৈ বোৱা ধুন শূঁবি ধুনত পৰিপত হয়।

*

*

ময়লা খোৱাক পাহৰি পৰমান্ন (পাছল) দিলেও সি
মুখ ঝিকটায়।

*

*

এবার দেখিলে যিমান ভাল এবার শুনিলেও সিমার
ভাল নহয় ।

* * *
দহোটা মানুষহব দহোটা মন ।

* * *
মানুষহব ধৈর্য্যকণী খুনপাকব বটীয়াডাল সচবাচব গ্রহি যোয়া
গাঁঠিবে (চোঁচনিবে) বন্ধা থাকে ।

* * *
ধাতু জুইবে আক মানুষ মদেবে পবীক্ষা কবা হয় ।

* * *
ধন্যবাদব এটি কলাই পুৰ্গ পায়গৈ ।

* * *
কোনো মানুষহব মুখব চেহেবা দেখি হৃদয়ত কি আছে ক'ব
নোয়াবি ।

* * *
আহল-বহল আটাইবোব আলিবাট মিকাড়োব কাবেঙলৈছে
শায় ।

* * *
খেয়ালিব চলত কবা জিয়া-কোথলে সাংঘাতিকবরণে ঘাইল
কবে ।

* * *
মানুষহব হৃদয় আক শবৎকালব আকাশ সমানে চকল ।

* * *
বেজীৰ জলাইদি সবগ চাব পাৰি ।

* * *
“কন্দনামুগ্ধা গালত বিজিবলৈ চিবদিন মৌ-মাধি এটা আছেই হ’

৭ দয়া-মমতা থকা মানুহে বিকস্কে যুঁজা যুঁজাককো পৰাস্ত
কৰে ।

* *

আটাইতকৈ ভাল সৈন্য বণোয়ত্ত নহয় ।

* *

আইনৰ লেখ যিমানৈ বাঢ়ে, চোৰো সিমানৈ বাঢ়িব ।

* *

ডাঙৰ আলিয়েদি যোৱা উজু, কিন্তু আটায়ে সকলুৰা আলিহে
(ডাঙৰ আলিৰ ঠালঠেঙুলি) ভাল দায় ।

* *

গেলা-পচা মণ্ডহৰ এটা মাখোন গোক্স আছে ।

* *

৮ বাজলৈ নোলোৱাকৈ গোটেই জগতৰ কথা জানিব পাৰি ।

* *

দাগ থকা হীৰা এডোখৰ নিভাঁজ সাধাৰণ পাথৰ এডো-
খৰতকৈ ভাল বুলি বিবেচনা কৰা হয় ।

* *

জৈন্যৰ দায় লগোৱা মানুহে প্ৰাৰ্থনা কৰিবলগীয়া কাকো
লগ নাপায় ।

* *

সৈমান হোৱা জিভাই সহি থাকে ; আঁকোৰ্গোজা দাঁত ধ্বংস
হয় ।

* *

“চাৰলৈ হ’লে ডাল দৃষ্টি-শক্তি থাকিব লাগে।

*

*

ধন অলপ নগ’লে সবছকৈ নাহে।

*

*

অন্যায়কৈ ঘটা ধন তপত পানী ছটিয়াই দিয়া বৰফৰ দৰে।

*

*

দূৰৈত গৈ ধূপ ছলোৱাতকৈ ঘৰৰ ওচৰত ডাল কাম কৰা
শ্রেয়ঃ।

*

*

হাবিৰ ওচৰত থাকিলেও খৰি পেলনি নিনিয়াৰা।

*

*

বাঘৰ ওপৰত উঠা মানুহে নাগিবলৈ ভয় কৰে।

*

*

উভৈনদী হ’লে নাটনিৰ কথা ভাবিবা; নাটনিত পৰিলে
উভৈনদী হোৱাৰ কথা নাভাবিবা।

*

*

কাউৰী আৰু ফেৰ্নান্দ চৰাই একে বাহত নাথাকে।

*

*

দূৰৈত থকা মিত্ৰ-কুটুম্বতকৈ কামত থকা ওচৰচুবুৰীয়া
মানুহ ভাল।

*

*

চাকিত তেল নাথাকিলে খলাকানি নষ্ট হয় মাথোন।

জুই মুমাৰলৈ যাওঁতে পাটেৰে তৈয়াৰী কাপোৰ-কানি পিন্ধি
নাযাবা।

*

*

মামুহ ঘিমাৰে দুখীয়া হয় সিমাৰে সবহ ভূতৰ লগত সাক্ষাৎ
হয়।

*

*

এন্দুৰেহে এন্দুৰৰ গতি-গোত্র বুজি।

*

*

বাটেদি যাওঁতে কথা পাতি গ'লে মনত বাধিবা যে ঘাঁহতো
মামুহ থাকিব পাৰে।

*

*

মামুহৰ ভাল কামৰ বিষয়ে ঘৰতহে জনা থাকে, কিন্তু বেয়া
কামৰোৰৰ ভু ভালেমান দূৰতে আনে পায়।

*

*

কুমাৰীৰ গুণ অসীম ; ঘৈণীৰ ধং অনন্ত।

*

*

সাঁপ বাঁহৰ চুঙাত সোমালেও তাৰ মেৰপাক খোৱা অৱস্থা
গুচাবলৈ টান।

*

*

মুখ কুকুৰেহে উৰি যোৱা চৰাই ধৰিবলৈ খেদি যায়।

*

*

কোনো মামুহক সোণালী বড়ী খাবলৈ দিলে বেমাৰৰ ভূত
ততালিকে পলাব।

*

*

এটা ঘোঁরা যাব মুখজিলে এখটা ঘোঁরা উরাদিহ নোপোহা
হয় ।

*

*

আলহীক লঘোনে ধোঁরা তকৈ তুচ্ছতাজিল্য কবা ববং জাল ।

*

*

জহকালিব পোকে ববফব কথা ক'ব নোহাবে ; ন'দব ভেঁকু-
লীয়ে স্বর্গব কথা কোরা অযুগুত ।

*

*

ষেচিবলৈ ধোঁরা অ'টাইখিনি মদ কানেও কেতিয়াও কিনিব
নোহাবে ।

*

*

সর্বোত্তম ভীকু শক্তিতকৈ অতি পাতল চিহ্নাহি ভাল ।

*

*

ভাল বণা মুকুতা গোঁঠা জবাব দবে ।

*

*

‘কফিন’ (মৰা অ কবব দিয়া পেৰা) ভৈয়্যাব কবি ব'লে
মানুহটো নমবে ।

*

*

গহ খানিবলৈ হ'লে শিপা খানিবলৈ আবল কবিব লাগিব ।

*

*

পৰ্বত বগাব নোহাবিলে ভৈয়্যাম চাব নোর টে ।

*

*

চোবে শাহ খোঁরা নাচাবা ; কি শাস্তি পাইছে জালৈবে চকু
দিয়া ।

যি বলদ গরু পানী খুঁচাবলৈ নিয়ে, সি আগেয়ে নিজৰ
ভৰি ভিয়াৰ লাগিব।

*

হীৰা-মুকুতা নৰ্ঘাইলে নিমজ্জ নহয়, পৰীক্ষা (trials) নহ'লে
মানুহো সম্পৰ্ণ নহয়।

*

লাহে-ধীবে কাম কৰিলে ভাল বস্তু তৈয়াৰ হয়।

*

*

চিন্তাহীন বিদ্যা। শিক্ষাত পৰিক্রম অথলৈ যায়; বিদ্যাহীন
চিন্তা ভয়ঙ্কৰী হৈ উঠে।

*

*

প্ৰতিদানৰ আশাত কৰা মৰমতকৈ সমূলি গৰম নকৰা ভাল।

*

*

চাৰিটা ঘোঁৰাৰ বথেও কৈ পেলোৱা কথা অতিক্ৰম কৰিব
নোৱাৰে।

*

*

আমি দেখাটোৱেই যদি সন্দেহজনক আমাৰ জীৱত কোৱা
কথা কেনেকৈ বিশ্বাস কৰিম?

*

*

মানুহৰ মাজত বুৰাতকৈ সাগৰত বুৰা ভাল।

*

*

মাহ মাৰিবলৈ আক জাল শুকুৱাবলৈ বেলেগ বেলেগ সমন
আছে।

*

*

✓ শিকিবলৈ আশ্রয় থাকিলে জ্ঞানৰ জননাত উপস্থিত হ'ব
পাবি।

* *
লবলবি কবা মানুহে বাক্স-গমনেৰে ঘাৰ বোৱাৰে।

* *
ভবযুজ বেচোঁতাই নিজৰ ভবযুজ সোৱাদ বুলি সদায় ঘোষণা
কৰে।

* *
নৈত মাহ নাথাকিলে সামান্য মাহতো ভাল দাম পোৱা যায়।

* *
ঠিক পাল্লা আৰু জোখ-মাখে কাৰো হানি নকৰে।

* *
এই বছৰৰ বাঁহ লেখি নাথাকিবা ; বৰং অহা বছৰৰ বাঁহ-
গাজহে লেখিবা।

* *
স্বকান আঙুলিয়ে লোণ চেলেকিব নোৱাৰে।

* *
পুণ্য কাৰ্য্যৰ বিষয়ে কোৱাভকৈ কামত খটোৱা ভাল।

* *
এহাজাৰ টকাৰ হুদ দিয়াতকৈ নগদ আঠখণ্ড টকা লোৱা বৰং
ভাল।

* *
একেবাৰে আভৰিত এদিন কটালে এদিনলৈ জানিবা অমৰ
হোৱা যায়।

ঘোঁসা খসিখসি হ'লে ঘোঁসাত উঠিবা ।

*

*

বাঘিষা নোষক পছবা দিব পাৰি ; পৰিদালত থকা বকল
চেৰিক পছবা দিয়া টান ।

*

*

বিবয়-বাৰি বোৱা মানুহে চৰকাৰৰ লগত দন্দ কৰা অনুভূত ।

*

*

ডাঙৰ পণ্টনৰ নেতা কাটি আনিব পাৰি, কিন্তু দুখীয়া মানু-
হৰ ইচ্ছা-শক্তি কোনেও কাটি আনিব নোৱাৰে ।

*

*

খাবলৈ থহটা (মোটা) বস্তু, পিবলৈ পানী আৰু গাৰুৰ দৰে সুব
ধৈ শুবলৈ বেঁকা বাউসি থাকিলেও তাত লুখ বৰ্তিব নোৱাৰে ।

*

*

আনক অপমান কৰাৰ আগেয়ে কোনো মানুহে নিজক নিজে
অপমান কৰিব লাগে ।

*

*

লুপ্ত অকলশৰীয়া হৈ থাকিব নোৱাৰে; তাৰ চৌপাশে ওচৰ-
চুবুৰীয়াৰ উৎপত্তি হ'বই ।

*

*

কোনো মানুহে নিজৰ পৰিদালক যি কথা শিকাৰ নোৱাৰে,
সেই কথা আনক শিকোৱা সম্ভৱ নহয় ।

ভিত্তবতে একম বজুব জগব লগাব পাৰা।

*

*

মিখাভাই কোনো মানুহকে কাপোৰ-জানি আৰু উপাৰ্জনক
ব্যৱস্থা নকৰাকৈ কেতিয়াও বশতিয়াম্ ।

*

*

বান্ধনীয়ে নিজে নকৈ কথা আটাৰ কড়িপূৰণ কেতিয়াও নকৰে ।

*

*

মানুহৰ মাজত বৰুৱা স্থানৰ হ'লে সাদীও সোৱাদ লাগে ।

*

*

মৰি যোৱা 'বুঢ়'ক হ'লে তুমি সন্মান কৰা, কিন্তু জীয়াই থকা
'বুঢ়'ক তুমি সন্মান নকৰা ।

*

*

সদাৰ্থয় (ব্যায় পৰত চল) বিচাৰক-হাকিমৰ পেম্বাব
চেৰেলা; কনভাশালী দেহতাব পূজাৰী বকত-আহত ।

*

*

ভাঙৰ গুটি-সিচেঁতাই ভাং আৰু উৰহী-গুটি সিচেঁতাই
উৰহী পায় ।

*

*

অভীত ঘটনাবোৰ দাপোণৰ দৰে পৰিভাৱ, ভবিষ্যতৰ
ঘটনাবোৰ জাব দৰে অপৰিভাৱ ।

*

*

জাল বেঁকা বাঁহ খাৰলৈ নৌকতে; ভাল কিবোতা বিতীল বাব
মিৱা নোলোৱায় ।

*

*

চীনা বোজনা

প্রতি ঠাইতে বাব বন্ধু-বন্ধর আচ্ছ, প্রথম প্রতি আটাইবোব
ঠান্ধেই বধু।

বাও হাতে সৌহৃদিক ইকতানে ডাংগবা। একো লাভ নাই।

~~নিঃসমিয়াল ডাই-বকাইতাইক হবমিয়াল বন্ধু-বান্ধবই ডাংগবা।~~

বাব আক হমিণা একে লগে লুকাবে।

চিনা-চনা বন্ধু-বান্ধব লগত মাথোর পারস্কাব কবিয়া আক
করিষ লগত করিতা আওবাবা।

বজাবত থবথবকৈ দ্রুত বিক্রি হলে চালগর-বেচীতাই চাল-
গমব বোকা ধুবলৈ নব্ব।

দহজর ডগা দাগুহব তিতবত নজন ঠগ আক বনবজর
বোবা।

বাহিবর ফালে বেঁকা কবিষ নবা কোবো কিয়ানুই নাই।

হাতর আত্মসিবেবে কলুহাবলৈ থকিলে দ্রুত। আত্মসিবেবে
পাচ ববে।

ভগা বিচনা কেউদিনে জোঁকাব খায় ।

* *

পাপ-পুণ্য বাহিবা কাম মাথোন ; হুথ-হুথ হৈছে প্রতিদান ।

* *

সরশেহজা ডাল-বেয়াব- পুৰস্কার আ'ছেই ; ডালেনমান দুধ
ফুলিলেও আক ওপবলৈ উঠা মাৰিলেও আমি তাৰ হাত সাৰিব
নোহোৱাৰী ।

* *

নক্ট হোৱা কুকুৰে শিকিহীতৰ আকাৰো চুব কৰে ।

* *

ভগা ভাঁটাভো ডাল খাপৰি তৈয়াৰ হব পাবে ।

* *

টেঙবী ছোৱালীতকৈ দুদাস্ত : 'বা ভাল ।

* *

ভাল মানুহে ঘৈণীয়েকক নামাবে ; ভাল কুকুৰে বুকুবাৰ অনিষ্ট
নকৰে

মানুহৰ তিবোতাই তুটাৰ চাউল খাব নোহোৱে ।

পাত্ৰীৰ কাষত থকা মানুহে মাছৰ প্ৰকৃতি জানে ।

* *

ধনব ওব পৰিলে তুমি মাছ খাবলৈ এৰা ; বুঢ়া হ'লে তুমি ধৰ্ম্ম-
পুৰি পঢ়া ।

* *

কাণেৰে শুনা কথা চকুৰে দেখা কথাৰ নিচিনা নহয়।

*

*

এঠাইৰ মণ্ডহ কাটি আন ঠাইৰ ঘা মুলতকাবা।

*

*

আটাইবোৰ ভৰাৰ পোহৰো জোনৰ পোহৰৰ সমান নহয়।

*

*

একে পুৰণি গাৱঁও সদায় পানী-পাটৰ পানী টোপাটোপে

*

*

নাৱেৰে গ'লে হাঁহ-চিকাৰলৈ সাজু হৈ যাবা।

*

*

বহুতীয় এ চল নিদিব'; সফলতা-ছোভালীক নঠগিবা।

*

*

কাছক ব'লি থুওৱাটো অপব্যয় মাথোন।

*

*

অনুগ্রহ প্ৰদান কথা পাহৰি যাবা; আশীৰ্বাদ পোৱাৰ কথা
স্ত বাখিবা।

*

*

হৰিণা-চিকাৰীয়ে শহা পছৰ ফালে চকু নিদিয়ৈ।

*

*

ভোমাৰ আগত থকা আলিটোৰ বিষয়ে জানিব খুজিলে হি
াগেয়ে সেটো আলিয়েদি গৈছে তেওঁবিলাকক হুখিবা।

*

*

এটা ভুল ধারণাই জীবনব্যাপী বেজার দিব পাৰে।

*

*

দুখীয়া হ'লে মানুষৰ জন্মৰ ভিতৰত নোসোমাবা; দুৰ্ভাগীয়া
হ'লে মিহিৰ-কুটুম নিবিচাৰিবা।

*

*

অশুৱনী বোৱাৰী শাহুৱেকৰ চকুত ধৰা পৰে।

*

*

খোৱা বস্তু আৰু কাপোৰ-কানি উঠৈনদী হ'লে যোগ্যতা
আৰু প্ৰভুত্ব সমৃদ্ধি ৰাঢ়ে।

*

*

সক নৈৰ পানী পিওঁতে জৰণাৰ কথা স্মৰিবা।

*

*

সাত মহলীয়া পেগডা' সজাতকৈ এটা মানুষৰ জীৱন' বৰা
কথা বৰং ভাল।

*

*

সচা দেৱতাৰ আগত মিছা ধূপ-ধূনা নফলাবা।

*

*

ম'নুহ এশ বছৰ জীয়াই নাপাকে যেতিয়া এহাজাৰ বছৰৰ
কথা পাণ্ডি খোৱা মিছা।

*

*

উঠৈহ গীয়া ঘৰ কোনেও নাসাবে।

*

*

সাত ঠাইত জুই জ্বলালে আঠ ঠাইত ধোঁয়াবলৈ ধৰিব ।

*

*

আঙুলিব মূৰত ভব দি থিৰেৰে থাকিব নোৱাৰি, বঁকা ভৰিৰে
বেচি দূৰ খোজ কাঢ়ি যাব নোৱাৰি ।

*

*

দোক-মোকালিৰ পাচত প্ৰচণ্ড ধুমুহাৰ ওৰ পৰে, খাবাসাবে
দিয়া বৰষুণ গোটেই দিন নাথাকে ।

*

*

যিবিলাকে সত্যক চিনি পায়, তেওঁবিলাক সত্যক ভাল পায়-
তাৰ সমান নহয় ; যিবিলাকে সত্যক ভাল পায় তেওঁবিলাক
সত্যত আনন্দ লাভ কৰোঁতাৰ সমান নহয় ।

*

*

কাণে নুশুনিলে জনয়ে বেজাৰৰ হ'ত সাৰে ।

*

*

যিবিলাকে নিজৰ ওৱাদানিৰ কথা জানিব পাবে, তেওঁবিলা-
কেই চহকী ।

*

*

ওচৰত থকা কান-কাজত কণ্ঠব্যৰ পথ আছে ; মানুহে দূৰত
থকা কামতহে তাক বিচাৰে ।

*

*

তোমাৰ কথাই সন্তোষ দিব নোৱাৰিলে আদৰ্শিনি বাদ দিয়া ।

✓ কুমারীয়ে মাক-খাপেকৰ আনন্দৰ কাৰণে বিয়া সোদায় ;
 স্বামীয়ে নিজৰ লুখৰ কাৰণে বিয়া ৰহে ।

* * *

ঘেঘে বৰষিব খুজিলে আৰু মাৰাঁই বিয়া ৰহিব খুজিলে
 একোৱে তেওঁবিলাকক ৰাখা দিব নোৱাৰে ।

* * *

ওখ বস্তিৰ খুটাৰ পোহৰ দূৰত পৰে, ওচৰত নপৰে ।

* * *

টকা ধাৰে বিচৰাতকৈ পৰ্বতৰ ওপৰত বাঘ ধৰা উজু ।

* * *

✓ শনী মানুহৰ সঙ্গ লোৱা দুখীয়া মানুহ সোনকালে ইমান ডাল-
 দৰিদ্ৰ হয় যে ঠেঙ্গা এটা কিনিবলৈকো তাৰ শক্তি নাথাকে ।

* * *

মানুহ বা ভূতক লগ পালে সিহঁতে যেনেকৈ কথা কয়,
 তেনেকৈ সিহঁতৰে সৈতে কথা পাতিবা ।

* * *

বেমাৰী চাকৰক পুষ্টিৰ আহাৰ দিবা, কিন্তু এলেকুৱা
 চাকৰক কেতিয়াও নিদিবা ।

* * *

বিবিলাকে ভাল ব্যৱসায় চলায় তেওঁবিলাকে কেতিয়াও
 'টেঙ্গা'ৰ কথা লৈ খবিতাল নকৰে ।

* * *

কুকুৰ খেদাবলৈ বাঘক মতাৰ সকাম নাই ।

* * *

যি বোকাভ বিবেবে থিয় হৈ থাকে, তেওঁ বোকাভ লাগি থাকে ।

*

*

ঘাঁহনিভ বেজী হেবালে আলিবাটন্ত নিবিচাৰিবা ।

*

*

ভিবোতাৰ অস্ত্রঃকৰণত যেনে বিহ আছে, তেনে বিহ সেউজীয়া সাপৰ মুখত বা কোদোৰ হুলত নাই ।

*

*

নীল বোজাই কৰা নাৱত বগা কপাহী কাপোৰ পাব নোৱাৰা ।

*

*

আটাইতকৈ ওখ স্তম্ভ মাটিবপৰা আবস্ত হৈ উঠে ।

*

*

কাম কৰোঁতে মানুহক ধৰ-ধেদা কৰিবা, মঙহ খাওঁতে নকৰিবা ।

*

*

মেকুৰীয়ে ভাত চুৰ কৰে, কুকুৰে আহি খায় ।

*

*

কাউৰী গোটেই জগততে ক'লা ।

*

*

খচ্চৰক নোদোকা কৰিবলৈ ঘোঁৰাক লঘোনে ধোৱাৰ সকাৰ নাই ।

*

*

ওপৰৰ মাৰলি বেঁকা হ'লে ডলৰ মাৰলি ভেঙুৱীয়া হবই ।

ডাঙৰ নাঙ-জাহাজে বাট উলিয়াই গ'লে পাচত যাবলৈ সৰ
নাঙ-জাহাজৰ পক্ষে উজু হয়।

* *
দুখন নারত এটা ভৰিৰে থিয় দিব নোৱাৰি।

* *
পাচিচ চুণ ভাব বৈ নিয়া মানুহে য'তে বয় ত'তে চিন নৈ
বায়।

* *
এহাতেবে বেলিব পোহৰক আঁৰ দিব নোৱাৰি।

* *
দামৰ কথা লৈ বাক-বিতণ্ডা কৰিবা, বিস্তৃত জোখৰ কথা নৈ
ভেনে নকৰিবা।

* *
গাহৰিব মঙহ-বেচোঁতাই গাহৰিব বখা ক'বলৈ সদায় ভাৱ
পায়।

* *
লাব মাজত নিমজ মৃত্যু পেলোৱা যেনে, মূৰৰ চাকৰি কৰ
জানী মানুহো ভেনে।

* *
এবেটা পাহাড়ে দুটা ব'ঘৰ আশ্রয় দিব নোৱাৰে।

* *
পোন গছ প্ৰথমে কাটি পেলোৱা হয় আৰু মিঠা মাদৰ পানীও
প্ৰথমে লোৱা খানি দিয়া যায়।

দ'মাই ধোৱা মঙহেৰে যদি কুকুৰক দলিওৱা 'তেন্তে আটাই-
খিনি হেৰুৱাবাহে, একো নোপোৱা।

*

*

নিজৰ বাৰীত ৰোৱা আদা সিমান জলা নহয়।

*

*

কণীষোৰ জপাই ধোৱা বস্ত দিল্লু সেইবোৰবপৰা শেহান্তত
কুকুৰা-পোৱালি ওলায়।

*

*

যদি কোনো মানুহে নিজৰ ঘৰত অতিথি-অভ্যাগতক
নোখোদে তেন্তে দূৰলৈ গ'লে তেৱোঁ ক'ৰো আলহী হ'বলৈ
নাপায়।

*

*

বাঘৰ চোঙত নোঁসোমালে বাঘৰ পে'ৱাল কেনেকৈ পাবা ?

*

*

পালোৱানৰ হাতৰ মুঠি অ'ক গায়কৰ ঠুঠে সততে শিক্ষা
পাব লাগে।

*

*

ডুগন'ৰ বিছনা কুকুৰৰ গঁতালতকৈ ভাল নহয়।

*

*

মোকদ্দমা জিকি ধন হেৰুওৱা অৰ্থাৎ মোকদ্দমাত জয়
লাভ কৰিবলৈ হ'লে ধন ভাঙিবই লাগিব।

*

*

বিচনী বেচা ভাল মানুহৰ তিৰোতাই কেতিয়াবা কেতিয়াবা
হাতেৰে ব'দৰ তাপবপৰা শুব বন্ধা কৰে।

*

*

আগ-দুয়াবষণবা কোনো মানুহে বাঘ বেদাঙিতে পাৰ
দুৱাবেদি কুকুৰনেচীয়া বাঘ সোমায় ।

*

*

মেঘে বৰঠৈ গাজিলে বৰষুণ নিচেই কম হয় ।

*

*

সেন্দূৰৰ ওচৰত থকা বস্তু সেন্দূৰীয়া আৰু ক'লা চিয়ঁহি
ওচৰত থাকিলে ক'লা হয় ।

*

*

সময় কাঁড়া দৰে আৰু দিন-ম'হ মাকোৰ দৰে উৰি যায় ।

*

*

বুঢ়া বহুসৰ সহায়ৰ কাৰণে ল'ৰা ভুলি-তালি ডাঙৰ কৰি
আৰু আকালৰ কাৰণে খসা সাঁচিয়া ।

*

*

কুকুৰে গিৰিহঁতৰ 'মেজাজ' বুজে ।

*

*

পৰ্দা ফাটি'লও তাৰ আকৃতিটো থাকে; সাধুলোক নটটি
পৰিলেও তেওঁৰ গুণ থাকি যায় ।

*

*

কৈকোৰাৰ জীয়েকে চৰাই-পোৱালি নজগায় ।

*

*

ধন-সম্পত্তি ভাল মানুহৰ প্ৰতি বঁটাৰ দৰে হয়, কিন্তু
মানুহলৈ আপদীয়া বস্তু যেনহে হয় ।

*

*

ভানববোৰ চলি যায়, কিন্তু ববয়ুগ থাকে ।

* * *

যি শুব নোৱাৰে তেওঁৰ মানত বিছনাখন বেয়াকৈ পৰা ।

* * *

জাহাজৰ ভাব বোৱা পানীয়েই জাহাজ ডুবায়ে ।

* * *

ভৰোৱালেৰে জুই মুখচৰিবা ।

* * *

আমি কাপোৰ-কানিত নতুনৰ মূল্য আৰু মানুহত বুঢ়া
কালৰ মূল্য দেখোঁ ।

* * *

একেজনী গৰুৰ দুখন হাল শুচাব নোৱাৰা ।

* * *

কোনো ঘেঞ্জীৰে দুটা জোঙা আগ নাই ।

* * *

ভাল কাম কৰি পোৱা আনন্দৰ মাথোঁ ধ্বংস নাই ।

* * *

বগৰী দেখিলেই পিয়াহ মুগুচে ।

* * *

নৈত নামি মাছ মাৰিবলৈ যোৱাতকৈ ঘৰলৈ উভতি জাল
গোঁঠাই ভাল ।

* * *

সোঁত খব নহ'লে, মাছে নজপিয়ায় ।

* * *

জাৰ্মান যোজনা

দেশখন যেনে ডাৰ যোজনা-পটন্তৰো তেনে ।

*

*

ডাচ এজোৰ ভূতৰ প্ৰাৰ্থনা-পুণিব দৰে ।

*

*

পকা চুলি যুত্ৰাৰ ফুলৰ দৰে ।

*

*

বাতি কাৰো বন্ধু নহয় ।

*

*

আশাধাৰী মানুহক সৌভাগ্যই আৰু ভয়ভুৰ মানুহক দুৰ্ভা-
গ্যই অমুসৰণ কৰে ।

*

*

যোজনা-পটন্তৰবোৰ যুগযুগান্তৰৰ জ্ঞান-গৰিমা ।

*

*

অহঙ্কাৰে ঘোঁৰাত উঠি যব এৰে, কিন্তু খোজ কাঢ়ি উলটি
আহে ।

*

*

কথা বিমান কম হয়, প্ৰাৰ্থনাও সিমান ভাল হয় ।

*

*

ধৈৰ্য আনন্দৰ দুৰাণ ।

*

*

চকুৱে যিহকে দেখে হৃদয়ে তাকে বিশ্বাস কৰে ।

*

*

চুৰ্ভাগ্যই কেতিয়াবা সৌভাগ্য আনে।

* * *

বি ভ ভালিকে দিয়ে তেওঁ হুগুণ দিয়াৰ দৰে হয়।

* * *

হুসাহসেৰে চেষ্টা কৰিলে আধা-আধি জয়লাভ হয়।

* * *

কৈচুয়া ল'ৰা-ছোৱালী নাদত ডুবাৰ পাচত তাত ঢাকনী
দিয়া নিদিয়া একে কথাই।

* * *

✓ বি একো গ্ৰহণ নকৰে তেওঁৰ ঘূৰি দিবগৈ একো নাই।

* * *

✓ আদৰ-সম্ভাষণত একো ধৰা নহয়, অথচ বহুত মানুহে
ভাতে ভালেমান টকা ভাঙে।

* * *

• ✓ বন্ধুহীন জীৱন সূৰ্য্যহীন জীৱনৰ দৰে।

* * *

পালন কৰাতকৈ সজ্ঞ উপদেশ দিয়াটো উজু।

* * *

প্ৰত্যেক কামকে দুবাৰকৈ কৰিব পৰা হ'লে আঁক ভাল
হ'লহেঁতেন।

* * *

জীৱনৰ অন্তিম কালত মৰণা ব্যৱস্থা কৰি বিধাতাই কেনে
জ্ঞানৰ চিনাকি দিছে।

* * *

হিংসা-ৰেব আটাইতকৈ বেয়া বেমাৰ।

* * *

বাৰ দবকাৰ আছে তেওঁৰ বাহিৰে আনে (প্রত্যেকেই)
সজ উপদেশ নো কি ভাৰ তু পায় ।

*

*

দাবজুতা দুয়াৰমুখত থিয় দিলে ভালপোৱা বিড়িকীয়েদি
পলায় ।

*

*

আজিৰ এদিন কালিৰ দুদিনৰ সমান ।

*

*

জোখা পাত্ৰ ভৰি গ'লে বস্তু বাগৰি পৰে ।

*

*

সৌন্দৰ্য্য হাতত থকা ধনৰ দৰে ।

*

*

তোষামোদকাৰীৰ এহাতে পানী আৰু আন হাতে জুই থাকে ।

*

*

যি ক্ষুদ্ৰ বস্তুলৈ কাণসাৰ নকৰে সি ক্ষুদ্ৰতৰ বস্তুৰপৰাও
আমনি পায় ।

*

*

আনৰ দান গ্ৰহণ-কৰোঁতাই নিজৰ স্বাধীনতা ৰেচে ।

*

*

কণা মানুহক নিভুল বাটৰ কথা মুহুৰিষা ।

*

*

বঙিয়াল লগৰীয়া থাকিলে বাট চুটি হয় ।

*

*

মেকুবী এটায়ে বজাৰ চাব পাৰে ।

বিশ্বাসে বিশ্বাস আনে ।

*

*

কাপোষ চাই চোলা কাটিব লাপে ।

*

*

বঙাল মানুষে ঠিক নেদেখে ।

*

*

দানশীলতাই নিজক ধনী কবে, লোভে নিজক দুখীয়া কবে ।

*

*

পকা চুলি আক বঙা ওঁঠর ভিত্তবত কাচিৎহে বকুই স্থাপন
হয় ।

*

*

এবার বাট হেঁকরাই নিকপায় হোঁরাওঁকৈ দুবার সুধি লোয়া
খবং ভাল ।

*

*

ভাল সঙ্গীয়ে নবকো স্বর্গতুলা কবে ।

*

*

সৌভাগ্য যাব প্রতি সুপ্রসন্ন তেওঁ গোটেই জনতবে প্রিয়-
পাত্র হয় ।

*

*

কপাল ভাল নহ'লে তারপবা একো সহায় মহয় ।

*

*

সিংহাসনর ওচবত বগুরা বাই ফুঁবাতকৈ ধূলিও লেটি লোয়া
ভাল ।

*

*

আবোগ্য কবাতকৈ আঘাত কবা উজু ।

*

*

হাত ঠাণ্ডা হ'লে অন্তঃকরণ গরম হয় অর্থাৎ যাব হাত চেঁচা
তেওঁ মৰমিয়াল হয়।

*

*

জুই ফুঁ'রালে চকুত ফিবিঙতি সোমাবই।

*

*

প্রার্থনা দিনটোলৈ কাঠা আক বাতিলৈ সচাবব দবে হয়।

*

*

হিয়াত থকা অহঙ্কাৰ নিৰ্মূল কৰাতকৈ বেজীৰ আগেয়ে
পাহাড় এটা দাঙি ধৰা উজু।

*

*

যি ঈশ্বৰক বিচাবে, তেওঁক ঈশ্বৰে কুশলে ৰাখে, যি পায়
তেওঁক নহয়।

২

*

অধিক শিখাই থকাৰ নোৱাৰে, ডনাহৰণে তাতকৈ বেচি
কৰিব পাবে।

*

*

যি নিজকে নিজে হেৰুৱায়, তেওঁৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ
ক্ষতি হয়।

৪

৫

য'ত ভালপোৱা আৰু বৃত্তব্যহ পৰিচালনা নকৰে তাত লাভ
নাই।

*

*

চৰায়ে যেনেকৈ ডৰিবলৈ জন্ম লৈছে, মানুহেও তেনেকৈ কাম
কৰিবলৈ জন্ম লৈছে।

*

*

আমি হাবিত যেনেকৈ চিঞৰেঁ, তেনেকৈ প্ৰতিধ্বনিও হয়।

*

*

ঈশ্বৰ চিন্তাধাৰাৰ পৰা, অক্ষাণ্ডৰ সৃষ্টি হৈছে।

*

*

য'ত হৃদয় আৰু মুখৰ সন্মিলন হৈছে, তাতকৈ ডাঙৰ সন্মিলন
আক নাই।

*

কামে অনুসৰণ এহিলে কথা ভাল।

*

*

যি বন্ধু লাভ কৰে, তেওঁ ঐশ্বৰ্য্য-বিভূতি লাভ কৰে, যি
এশ্বৰ্য্য-বিভূতি লাভ কৰে, তেওঁ বন্ধুও লাভ কৰে।

*

‘বাতাই’ নোৱাৰে থাকিলে কেতিয়াও একো অনিষ্ট
নকৰে।

*

*

এটা পাত্ৰ আৰু এটাৰ কাৰণে দুৱাৰ মেলে।

*

*

হাৰা আৰু হেৰা সামৰণি মাৰে।

*

*

এজন্যক দাঙি নিজৰ তামাবনি সোণ বুলি ভাবে।

*

বতৰ ভাল হ'লে যেয়ে সেয়ে ভাল চালক (জাহাজ আদি
চ-ওঁতা) হ'ব পাৰে।

*

সৰু বিবেকহীন জ্ঞানতকৈ জ্ঞানহীন সৰু বিবেক ভাল।

যি ভিত্তি বস্তু খাই পোৱা নাই তেওঁ মিঠা কি সুবুজ।

*

*

✓ সত্য জীৱনৰ পানীৰ নিচিনা।

*

*

স্বার্থপরতাই নিজৰ মোনাঙ সকলো বস্তু ভৰায়।

*

*

✓ মাক-বাপেকে যি সূতা কাটে ল'ৰা-ছোৱালীহঁত তাকে
ভুগায়।

*

*

নিজৰ মাটিত বেই সেই মানুহ সমাটৰ দৰ।

*

*

জীৱ্য ভাব সজ পৰিৱালৰ দুখী জীয়াবীৰ নিচিনা।

*

*

✓ দুৰ্ভাগ্যই এজন ভাল শিক্ষক।

*

*

✓ মাজত থকা হেঙাবে প্ৰেমভাৱ দৃঢ়তৰ কৰে।

*

*

যিজন শাসনকৰ্ত্তাই ন্যায়মতে শাসন কৰিব জানে তেওঁতকৈ
হৃদয়ৰ এই জগতত নাই।

*

*

✓ ভালপোৱাই পঁজা এটিকে। সোণালী কাৰেঙত পৰিণত
কৰিব পাৰে।

পঁয়টো দিন কোনেও নহঁহাকৈ গৈছে সেই দিনটো মিছাতে
গ'ল বুলি ভাবিব লাগে।

*

*

পঁয় নিজৰ কাম ভাল পায় আৰু আত্মৰি উলিয়াব জানে,
তেওঁ য'তে ত'তে উন্নতি কৰিব পাৰে।

*

*

বুদ্ধি-বৃদ্ধি নিজানত, কিন্তু চক্ৰিত জগতৰ যাত্ৰ-প্ৰতিঘাতত
ওপজে।

*

*

গৰজ অপ্ৰিয় আলহীৰ নিচিনা।

*

*

বেমাৰীৰ খুন্পাকে সোনকালে আৰোগ্য হ'লৈ নিদিয়ে।

*

*

যোতাক আইন হয় তেতেকে তাৰ ছাত সাবিবৰ উপায়ো
ভুলায়।

*

*

পঁয় শিকিব খোজে তেওঁ শিকক নিশ্চয় পাব।

*

*

কথাবোৰ ভুতৰ নিচিনা, সেইবোৰে কাপুকক ভয় খুৱায়,
কিন্তু সাহিয়াল মানুহে সদায় কাণ পাৰি শুনে আৰু সেইবোৰৰ
সজ ব্যৱহাৰ কৰে।

*

*

সাপৰপৰা উৎপত্তি হোৱা বস্তুৰ কেতিয়াও বিহ নুগুচে।

*

*

ল'ৰা-ছোৱ লী আৰু মূৰ্থ মানুহে সঁচা কথা কয় ।

*

*

সিদ্ধ বিবেকে আনন্দদায়ক চেহেৰাৰ উৎপত্তি কৰে ৷

*

*

যি জখলাত উঠিব খোজ, তেওঁ তলৰ খাপত উঠিবলৈ আৰ
কৰিব লাগিব ।

*

*

আমি আনকি অতি নিকিন জনবপৰাও উপদেশ ল'বৈ
কেতিয়াও লাজ পাব নালগে ।

*

*

গৰজে য'তে পায় ত'তে আহাৰ বিচাৰে ।

*

*

যি নিজক নিজে সহায় কৰে তেওঁক ঈশ্বৰেও সহায় কৰে ।

*

*

'ওট' খাওঁতে গ দট কাটীয়া ঘাঁহৰ সপোন দেখে ।

*

*

কাম ভালকৈ আৰম্ভ কৰিলে আধা-আধি কৰা হৈ যায় ।

*

*

ককাই-ভাই নোহোৱা কৈ আগি জীয়াই থাকিব পাৰোঁ, কি
বন্ধু-বান্ধব নহ'লে নোৱাৰোঁ । ✓

*

*

ভালপোৱাই বিপদলৈ ভয় নকৰে ।

*

*

যিমান দিনলৈকে সৌভাগ্য মেজৰ কাষত বহে বন্ধুবান্ধৱ
তাতি সিমানে দিনলৈকে বহে ।

*

*

ভয়াতুব কুকুৰে বৰকৈ ডুকে ।

*

*

বুঢ়া গছ উভালি বোৱা অযুগুত ।

*

*

ভোকেই ভাল বান্ধনী ।

*

*

যি ডেকাকালত এলৈহুৱা হয় তেওঁ বুঢ়াকালত কাম কৰিবলৈ
বাধ্য ।

*

*

সৌভাগ্যৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত নহ'বা, টি নাচিব, সঁতুৰিব আৰু
উৰিব পাৰে ।

*

*

বন্ধুত্ব এজুপি পুলিগছ, য'ত মাজে-সময়ে আমি পানী দিবই
লাগে ।

*

*

গোঁজা মাৰি থোৱা কামতকৈ কামত থকা খুঁতৰোষো
কেতিয়াবা ভাল হয় ।

*

*

কামৰ তিতা আলু-শিপা, বিস্তৃত মিঠা ফল আছে ।

*

*

✓সকল বিবেকে কোমল গাৰু তৈয়াৰ কৰে ।

*

*

নিজে প্ৰাণসংসা পাবলৈ হ'লে কোনো মানুহ দৰিদ্ৰ লাগে ।

*

*

এলেছরা মগজ ভূতব কাবখানা ।

*

*

‘হব পাবে’ এই কথাষার আমার ভাষাত আটাইতকৈ সঁচা ।

*

*

আকাশত থকা চবাইতকৈ হাতত থকা পাখিডালেই ভাল ।

*

*

বতাহ একে ঠাইবপষা সদায় নবলে ।

*

*

ভাল কথাও ক্ষতি কি ? তাও একো খবচ নাই ।

*

*

✓সাগরত ডুবি মবাতকৈ বেচি ভাগ মানুহ পিয়লাত ডুবি মবে ।

*

*

ষাবে বাবে লবাই বোরা গছ-পুলি কোওয়াও নিজীয়ে ।

*

*

জাপ মবার আগেয়ে চাই ল’বা ।

*

*

যি সদায় সোনকাল হৈ আছে বুলি ভাবে, তেওঁৰ আহোঁতে
পলম হোৱাটো ধুকপ ।

*

*

এলাহ আক লোভ দুয়ো মূৰে-শপতোৱা বন্ধু ।

*

*

সময় আক লুবিধা কাৰো বহতীয়া নহয় ।

*

*

অমৃতাপ অন্তঃকবণৰ দৰৰ ।

* *

য'ত শত্ৰু নাই তা'ত যুদ্ধ-কৰা নিৰাপদ ।

* *

যিটো বস্তু কামত নালাগে দানস্বৰূপে তাৰ মোল বৰ বেচি ।

* *

কথা কোৱাৰ দৰে মৌন হৈ থকাটোও এটা ডাঙৰ শিল্প-কলা ।

* *

অৰ্প-লিম্পাই (ধনলোভ) সংসাৰলৈ সকলো পাপ আনে ।

* *

অন্তঃকবণতকৈ বুদ্ধিবশৰা কৰবাত কেতিয়াবাহে জ্ঞানৰ
উৎপত্তি হয় ।

* *

যি ঘিণায় তেওঁক পুতৌ কৰিব লাগে ; যি ভাল পায় তেওঁক
ভাতোতকৈ বেচি পুতৌ কৰিব লাগে ।

* *

ন্যায় কাম কৰিবা, শত্ৰুলৈ ভয় নকৰিবা ।

* *

কুসময়ৰ সঁচা কথা মিছা কথাৰ সমান বেয়া ।

* *

[মৰমে হাড় নাভাঙে]

* *

[চোলাই 'মানুহ' নকৰে]

* *

সবছ খেলাই গাধর মৃত্যুর কারণ হয়।

*

*

জগৎখন অনন্তর অস্পষ্ট দাপোণ।

*

*

ভাঙব 'ওক' গছত সফ ফল হয়।

*

*

ভাঁড়ি বাধিলে আক টিলা পোচাক অর্থাৎ 'আল্‌থেলা'
পিঙ্কলেই দার্শনিক নহয়।

*

*

কোনোবাই শত্রু বিচাৰিলে ভেঙুক অলপ টকা ধাবে দিবলৈ
ক'বা।

*

*

টোপ নথকা ববশীয়ে মাছ ধৰিব নোৱাৰে।

*

*

✓ নিকা মুখ আক সাধু হাতে মানুহক যেই সেই দেখলৈ লৈ
বাৰ পাবে। ✓

*

*

✓প্ৰেমত যি বিশ্বাস ওপজে তাৰ প্ৰতি সেয়ে আটাইতকৈ
মহৎ।

*

*

চাকৰ দেখি গিৰিহঁতৰ কথা ক'ব পাৰি।

*

*

পুলি হৈ থাকোঁতে গছ বেঁকা কৰিব লাগে।

কাপুক্ষবোৰ হাজিবিবাব মৰে; সাহসী মানুহ এবাৰ মাথোন

*

*

অভিস্কৃত জীৱনৰ সৰ্ব্বোত্তম শিক্ষক।

*

*

নিগনি ধৰাটোঁ সিংহৰ পক্ষে সম্মানজনক কাম নহয়।

*

*

প্ৰেম, ভয় আৰু চোৰ প্ৰায় ভূতৰ দৰে।

*

*

যি দুৰ্ভাগীয়া হৈ ওপজে, তেওঁ যাওঁতে উজুটি খায় আৰু চিৎ
পৰিলেও নাক ভাগে।

*

*

সৌভাগ্যৰ ডোকা আছে।

*

*

সৌভাগ্য অতি কম মানুহৰ পক্ষে, মৃত্যু বহুতৰ কাৰণে।

*

*

আগতীয়াটক বিয়া কৰিলে ভালপোৱা মৰহ দিন থাকে।

*

*

সৌভাগ্য আৰু দুৰ্ভাগ্য একেটা নাদৰে দুটা বাল্টি।

*

*

মোকদ্দমাই গুচৰীয়া-পদকীয়াৰ চেৰেলা আৰু আইন ব্যৱ-
সায়ীক (উকীল, মুক্তিয়ার আদিক) মোদোকা কৰে।

আপদ-কালত সোণৰ দৰে বিচক্ষণ বন্ধু নাই ।

*

*

✓যি মোক টানে-আপদে আৱশ্যকমতে সহায় কৰে .ভৱেই
মোৰ বন্ধু ।

*

*

ঢেবেকনি-বিজুলী মাৰিলেই সদায় চৰগ নপৰে ।

*

*

প্ৰতি মানুহে প্ৰকৃতিৰ ধাৰ শুজিবই লাগিব ।

*

*

জ্ঞানেই আত্মাৰ সূৰ্যালোক ।

*

*

পাটৰ সূতৰে মোটোহা থৈলা সিৰ নাগ ।

*

*

য'তে ত'তে প্ৰকৃতিয়ে নিজৰ চিন আঁৰি থৈছে ।

*

*

ধনেই (finance) জাতিবিনাকৰ স্নায়ু .কন্দ ।

৬

*

কলা-বিদ্যাৰ জগৎ এখন স্বপ্ন-জগতৰ দৰে ।

*

*

যি ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ লাজ লগা কথা উলিয়াব খোজে তেওঁ
নিজৰ ওচৰে কথা ওলোৱা .দেখ ।

৫

*

সঙ্গীত মানৱ-জাতিৰ এটি মাথোন ভাষা ।

নিকৰ্ম্ম। জ্ঞানী মানুহ মো নথকা মো-মাখিব দৰে ।

*

*

কথাই কেতিয়াবা ভুকুতকৈও বেচি কাম কৰে ।

*

*

‘আজিয়ে’ ‘কানিব’পৰা একো ধাৰ কৰিব নালাগে ।

*

*

কাঁইট নথকা গোলাপ ফুল নাই ।

*

*

সত্য সময়ৰ জীয়াৰী ।

*

*

দেৱালত ফুটা থ’লে তাৰ ভিতৰেদি মানুহে দেখিব পাৰে ।

*

*

দহোটা ল’ৰা-ছোৱালীয়ে এজন বাপেকক প্ৰতিপাল কৰাও-
কৈ এজন বাপেক দহোটা ল’ৰা-ছোৱালীক ভালকৈ প্ৰতি-
পাল কৰিব পাৰে ।

*

*

একেবাৰে একো কাম নকৰা মানুহ নাই, আটাইবোৰ কাম
অকলে কৰিবপৰা মানুহো নাই ।

*

*

তিবো তাৰ হাতে সম্ভ্ৰান্ত লোকক চলায় ।

*

*

অভিজ্ঞতা মূৰ্খৰ আৰু যুক্তিসিদ্ধ জ্ঞান (reason) জ্ঞানী-
লোকৰ গৰাকী ।

*

*

আটাইতকৈ ডাঙৰ নৈবোৰ সাগৰলৈ বৈ বাবই লাগিব ।

* *

মেকুবীৰ প্ৰতি যি ধেমালি, নিগনিৰ প্ৰতি সেয়ে মৰণ ।

* *

সোণৰ আগত বজায়ো টুপি সোলোকায়ে (সন্মান দেখুৱায়) ।

* *

পুৰণি ঘাৰপৰা সহজে ভেজ ওলায় ।

* *

যি যুদ্ধলৈ নাযায় তাৰ মানত যুদ্ধ এটি আমোদহে ।

* *

ভিত্তি বড়ীত গিল্টি কৰা থাকে ।

* *

চুৰ কৰা উনি (উল) সূতাই সবহ পৰ গা গৰমে নাৰাখে ।

* *

জ্ঞানী মানুহ অতি ধনী ।

* *

মানুহে সময় কিনিব নোৱাৰে ।

* *

চকু-লোৰ সমান আন একো সোনকালে মুগ্ধকায় ।

* *

৷তিবোতাৰ সৌন্দৰ্য্য, বামধনু আৰু অবণ্যৰ প্ৰতিধ্বনি
এই তিনিটি বেগতে নাইকিয়া হয় ।

* *

ডাঙৰ বস্ত্ৰে সকল বস্ত্ৰক ফাঁচী দিয়ে ।

* *

যি নিজৰ কাৰবার নচলায় তেওঁক কাৰবাবে চলায় ।

*

*

সত্য চুকে-কোণে বগুৱা বাই মুকুৰে ।

*

*

প্ৰতি মানুহকে নিজৰ দুৱাৰমুখ সাৰিবলৈ দিয়া ।

*

*

তিবোতা নাথাকিলে মুনিহ গাঁবি নোহোৱা মূৰটোৰ নিচিনা,
মুনিহ নাথাকিলে তিবোতা মূৰ নোহোৱা গাঁবিটোৰ নিচিনা ।

*

*

চাকি জ্বলাই থ'ব খুজিলে তাত তুমি তেল ভৰাবই লাগিব ।

*

*

ডাঙৰ গছৰোৰে ফলতকৈ চাঁহে বেচি দিয়ে ।

*

*

মুচীয়াবৰ ঘৈণীয়েকে কেতিয়াও পূৰা (সম্পূৰ্ণ) জোতা
নাগায় ।

*

*

ডেকাকালত যি থকুৱা সি বুঢ়াকালত মগনীয়ৰ হয় ।

*

*

সঁচা কথাই চুটি উত্তৰ, মিছা কথাই আওপকাঁয়া উত্তৰ দিয়ে ।

*

প্ৰেম আৰু কাহ লুকাই নাথাকি নিজেই ধৰা পৰে ।

যিটো কথা এঁশ বছৰৰপৰা মিছা সি সঁচা হবই নোৱাৰে ।

*

*

আটাইতকৈ ভাণ বন্ধুও .কতিয়াবা অজ্ঞাত শত্ৰু হয় ।

*

*

লবালবিতৈ পতা বিয়া কেতিয়াও ভাল হৈ উঠিব নোৱাৰে ।

*

*

মুখ বিমান কুকপ হয় সিমানে সি দাপোণক ডাৰি দিয়ে ।

*

*

সামান্য বস্তু'রও .কতিয়াবা সহায় কৰে ।

*

*

এজন পুৰণি বন্ধু দুজন নতুন বন্ধুতকৈ ভাল ।

*

*

বিদ্বান নথ আটাইতকৈ ডাঙৰ দূৰ্থ ।

*

*

চোৰা কাউৰা পাহিলে সি .তামাব চকু কাটিব ।

*

বিত-চক আক পকা চুলি প্ৰেমৰ বজাৰত বেয়া মান ।

*

*

ক্ষুদ্ৰ পাণবপৰা ডাঙৰ পাণ ওলায় ।

*

*

থঙে য'তিয়া মনক কণা কৰে, তেতিয়া সত্য অন্তৰ্ধান হয় ।

*

*

জখলাধৰোঁতা চোৰৰ দৰে বেয়া ।

*

*

বিচাৰকৰ একে বকমৰ দুখন কাণ থাকিব লাগে ।

*

*

চহা বেতিয়কেও সম্ভ্ৰান্ত কৈকৰ দৰে সমানে স্বৰ্গ পায়গৈ ।

*

*

ডোকাত পাখি নগজে মানে উৰিব নালাগে ।

*

*

যি এটা মেৰহাগলীৰ কাৰণে গোচৰ কৰে সি গাইগক এজনী
হেঁকৰায় ।

*

*

যুদ্ধৰ সময়ত চমুতানে নবকত সবহ ঠাই ৰাখে ।

*

*

পিয়া'হে পানীৰপৰা মদ উলিয়ায় (পিয়াহত পানীও মদ যেন
লাগে) ।

*

*

টেঙা নোহোৱাকৈ মিঠা পোৱা নাযায় ।

*

*

নিজে জনা আটাইবোৰ কথা নক'ৰা, কিন্তু তুমি কোৱা
আটাইবোৰ কথা বিশ্বাস কৰিবা ।

*

*

মিছা কোৱাটো ফাঁচী যাবৰ প্ৰথম ধাপ ।

*

*

ধৰ্ম্যৰ পৱিত্ৰতা (holiness) আৰু ধনসম্পত্তিৰ কাচিৎহে
মিলন হয় ।

*

*

সোণ আৰু বস্তু-বোহানি হেৰাব পাবে, কিন্তু সজ নাম চিৰ-
কাল থাকি যায় ।

*

*

অনবৰত অভাৱত কটোৱা জীৱন অৰ্ধ-মৃত্যুৰ দৰে ।

*

*

এখন যুদ্ধই আন এখন আনে ।

*

*

আনন্দ আৰু শোকৰ মাজত থকা দলংখন দীঘল নহয় ।

*

*

আগেয়ে সাৱধান কৰি দিয়া গামুহৰ আধা জীৱন বৰকা
কৰা হয় ।

*

*

যি এটা কণী চুব কৰে, সি সোনকালে এটা বলদ গৰুও চুব
কৰিব ।

*

*

যি গাঁত খান্দি স তাত নিজেই পৰে ।

*

*

মুকলি ঠাইত থকা জুইতকৈ লুকাই থকা ফিৰিঙাভিলৈ
ভয় বেচি ।

*

*

ব্যৱহাৰ কৰি থকা বস্তু চক্চকীয়া হৈ থাকে।

*

*

বেয়া বাতৰি সদায় অতি সোনকালে আহে।

*

*

প্ৰকৃতিক অতি অলপ লাগে, ধুনক বেঁচ লাগে।

*

*

পৰিশ্ৰম সৌভাগ্যৰ জন্মদাতা।

*

*

বুঢ়া বয়স এটি আহুকলীয়া আলহী।

*

*

কেতিয়াও নোখোজাকৈ পৰামৰ্শ নিদিবা।

*

*

সৌন্দৰ্য চকুৰ খাদ্য, কিন্তু আত্মাৰ বেজাৰ।

*

চোৰ আঁক মিছলীয়া মানুহ একেটা ঘৰতে থাকে।

*

*

মুখ আৰু অন্তঃকৰণ আঁতৰা-আঁতৰি হৈ থাকে।

*

*

বৰ মাছ বৰ পানীত ধৰিব পাৰি।

*

*

এটা কাপুকষে দহোটা কাপুকৰ কৰে।

*

*

‘আটাইবোৰ মানুহ জ্ঞানী হোৱা হ’লে জগৎখনৰ ওৰ
পৰিলহেঁতেন।

*

একে সময়তে দুজনে গান গাব পাৰ, বিদ্ৰ কথাক
নোৱাৰে।

*

সাহিয়াল মানুহে নিজৰ বিষয় শহুত কৰিব

*

শিয়ালে এটাতকৈ বেচি গাঁও চিনে।

*

মনে মনে থকা জনতকৈ যিজন মানুহে ~~কিছু~~ পাব
তেৱেঁই ভাল কথা (বক্তা)।

*

টোপনিতকৈ ডাঙৰ চেষ্টা নাই, অপানয়ে অমাব আৰ
জীৱন হৰি নিয়ে।

*

ঘোঁৰাই টানিলে গাৰী যাৰই লগিব।

*

যাক সন্তুষ্ট কৰিব নোৱাৰি তেওঁ বন নহয়।

*

সৌভাগ্যত অভিভূত নোহৈ ৰাটো হুভাগ্য মাথোন

*

ধন ভালো নহয়, বেয়াও নহয়; কিন্তু সকলো তাৰ
ব্যৱহাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে।

মাগুহে নিজৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব ভিতৰত আৰু পশুৱে বাহিৰত দাবণ
কৰে।

*

*

ধনে কথা ক'লে সত্যই মনে মনে থাকে।

*

*

যি গাভৰু বাঁৰী বিয়া কৰোৱা নাই, তেওঁ দুভাগ্য কি তাক
বুজা নাই।

*

*

ম'তুৰ মৰাম সাগৰৰ তেলিৰ পৰা অ'বমণ কৰে।

*

*

জি বাৰাৰ ঘৰ চাওঁলৈ বুলি ক'বোঁ একোডোখৰ হলেও
দ'ব যুই দায়, তেওঁক দৰাশৰে বন্ধা কৰে।

*

*

ভাৰত যি জ'দন বাণ্যক সি তৈলনী।

*

*

ভূমিদাৰৰ মৰাম নিম্বৰৰ নিচিনা গণপুৰী।

*

*

চতা জমিদাৰ ক'লে চতাবতে ছাল বখলিয়ায়।

*

*

‘এফিনত’ (১) মুম্বয়টোক ভূমিদাৰক বিশ্বাস নকৰিবা।

(২) ক'ব দিবৰ নিমিটে মৰাশ বন্ধ কৰা পেবা।

*

*

✓সময়ে ভোমার ওচৰত মূৰ নোদোৱায়, তুমিহে তাৰ ওচৰত
মূৰ দোৱাব লাগে।

*

*

মানুহক জিভাও আঁক ভওক শিঙাও ধৰিব পাৰি।

*

*

ধৈয়ী, বজাই উঠালে বেৰত আঁৰ থৰ পৰা এটি বাতায়জ
নহয়।

*

*

আলহায়ে গাঁৰিহঁতক ধন্যবাদ দিব নালাগে, গিৰিহঁতেহে
আলহীক ধন্যবাদ দিব লাগে।

*

*

প্ৰতি শিয়ালেই নেজড়ালব যত্ন লয়।

*

*

ঈশ্বৰত বিশ্বাস নাই কন্তু নিজৰ কামত মন দিবা।

*

*

যি বজক সম্পত্তিৰ উত্তৰাবিকাৰী পাতে সি মূৰ্খ।

*

*

তিৰা গাব চুলি দ যল, কিন্তু জ্ঞান চুটি।

*

*

চায়েৰে সৈতে ঈশ্বৰৰ ওচৰলৈ আঁক ধন লগত লৈ বিচাৰকৰ
ওচৰলৈ যাব।

*

*

চোবৰ হাতৰ পৰা আত্মৰক্ষা কৰিবলৈ লাঠী আৰু চৰকাৰী
বিষয়াৰ হাতৰ পৰা বক্ষা পাবলৈ 'কবল' (২) লাগে।

* *
কোৱা কথা গিলিব নোৱাৰি।

* *
চহা খেতিয়কক 'ককাই' বুলিলে সি 'বোপাই' বোলাব
থু জ্বব।

* *
'তামাৰ কাপোৰ দহ বেলি আখ', কিন্তু এবাৰহে মাথোন
কাটিব পাৰিবা।

* *
যদি মশা নকৰা হোৱা, ডাক দিয়া, যদি মইকী কুকুৰা
হোৱা কৰা পাবা।

* *
'ডাঙৰ ভালহী সদায় গিৰিচঁওৰ প্ৰিয় হয়।

* *
জাৰকালি ন'মৰ 'বনাট' কাপোৰ নথকা মানুহ যেনে, ঘৈণী
নথকা মানুহে তেনে।

* *
ডাঙৰ নুৰক গেচি যত্ন লবা।

* *
আনকি পানীও ডুবিলে যাওঁতেও অকলশৰে বোৱাটো
খেয়া, কথা।

(২) এবিধ কচ-দেশীয় মুদ্ৰা।

মৰাময়াল কথা এটি পিঠা এডোখৰও কৈও ভাল।

*

*

সম্ভ্ৰান্তলোকৰ ওচৰত খেতিয়কে মোকদ্দমা কৰিলে সম্ভ্ৰান্ত
লোকৰ কথাহে সঁচা হয়।

*

*

জীৱন্তলোকৰ পক্ষে গছৰ সৰি পৰা পাতৰ শব্দ এটিও বুঢ়-
ফুচাই কোৱা কথাৰ দৰে।

*

*

সভা পোনপটীয়া, কিন্তু বিচাৰকসকলেহে আওপকীয়া।

*

*

কৈ'কাৰ মানুহ ভিত্তৰত মাছ নহয়, বাচলি, চবাই ভি'বত
চবাই নহয়, শিৰাত'-সকুৱা, মানুহৰ ভি'বত মানুহ নহয়।

*

*

যি ঘৰচি দিকটো ভয় কৰে, সি যি'লান কতিয়াও সিচিও
নোৱাৰে।

*

*

পিতৃৰ আশীৰ্বাদ পানীত ডুবাৰ মোৱা'ৰ, জুইবেও পুৰি
নোৱাৰি।

*

*

হৈ যোৱা কথা যি মনত বথে তাৰ চকু বাঢ়িবা।

*

*

বুঢ়া কাউৰীয়ে মিছাতে 'ক'-কা নকাৰ।

*

*

ঘৈণীয়ে নিজৰ গিৰিয়েকক নামাৰি 'মেজাজেৰে' শাসন কৰে।

*

*

ভয় খোৱা ফৰাচীয়ে আনকি মাইকী-ছাগলী দেখিয়েই
পলায়।

*

*

গাধাই পাতল বোজা বৈ নিলে শুব খোজে।

*

*

ভাল দাবৰ ঘৈণী আৰু কপহ, বন্ধাক'বৰ চুকহা থাকিলে আন
একে নিবিচাৰিবা।

*

*

চুব কৰাতকৈ মাগি খোৱা ভাল; মাগি খোৱাতকৈ কাম
কৰি খোৱা আৰু ভাল।

*

*

লোকৰ কান্ধৰ ভাৰখন পাতল যেন লাগে।

*

*

✓সজ্জ বিবেক পৰামশ্বৰৰ চক।

*

*

খাপ ভাগিলে আমি আৰু তবোৱাল লুকুৱাই থব নোৱাৰোঁ।

*

*

ঈশ্বৰক প্ৰাৰ্থনা কৰাঁ, কিন্তু পাৰলৈকে নাৱৰ ব'ঠা মাৰি গৈ
থাকাঁ।

*

*

মেজত মদ খাবা, স্তম্ভৰ আঁৰত নহয়।

*

*

/উপহাৰ সস্তা, কিন্তু প্ৰেম মহঙা।

*

*

কুকুৰে ডুকিলে বতাহে উৰাই নিয়ে।

*

*

“ঈশ্বৰ লগত সাগৰলৈও যাবা, ঈশ্বৰ লগত নহ’লে দুৱাৰ-
ডলিৰ পাৰ হৈ নাযাবা।

*

*

সাহে একলৈ কেতিয়াও বাট নাচায়।

*

*

যি বাট চাব জানে ভবিষ্যতৰ গৰাকী তেওঁহে।

*

*

ডেকাৰ চাবুকৰ তলত থকাতকৈ বুঢ়াৰ দাঁড়িৰ তলত থকা
বৰং ভাল।

*

*

পুৰোহিতৰ জীয়াৰী দিয়া নকৰিবা।

*

*

তুমি মৰিলে তোমাৰ যাক যোতাকো (সমস্তাকাৰী) কবৰ
দিয়া হয়।

*

*

যি আন্তৰিকভাবে উচুপি কান্দে তাৰ দুখত আনকি কণা
মানুহেও চকুলো টোকে।

*

*

মবিলে ভোমার সমাধেই আবামদায়ক হ'ব।

* *

অ'ইনলৈ ভয় নকৰি বিচ'ৰকলৈ ভয় কৰিবা।

* *

মেল খোর, মুখ কেতিয়াও দৃগাতুৰ হৈ নাথাকে।

* *

বে'লয়ে ব'দ দি থাকিলে জ্ঞানক বোনেও নিবিচাবে।

* *

মানুহে যি পাবে তাতে ক'ব ঈশ্বৰে যি কৰোঁ দোলে তাকে
কৰে।

* *

পৰীক্ষা নকৰা বস্তু নকটা বাদামৰ দৰে।

* *

শিয়ালে টোপনিটো বুকুৰ'ৰ সমাজিক দেখে।

* *

বিয়া প্রেমৰ সমাপ্তি।

* *

বুকুৰ-নেচাঁয়া বাধলৈ ভয় কৰা যদি হাবিলৈ নাযাৰা।

* *

টোৰা কাউৰীয়ে ইটোৱে 'সটোৰ চকু নাকাঢ়ে।

* *

শ্বৰ বতৰত (ধুমুহা আদি নহলে) আনকি তিবোতায়ো
নাও চলাব পাবে।

* *

যাব ফাঁচী যাব লগা আছে সি পানীত ডুডুবে।

*

*

বেকা কাঠো পোন হৈ জুইত জলে।

*

*

নিগনিৰ ভোক নালাগিলে আটা গুড়িও শিতা লাগে।

*

*

এটা ডোমে আনটোক দূৰৰ পৰা চিনে।

*

*

মাইকী কুকুৰাই ম'শ কুকুৰাৰ দৰে ডাকিব নালাগে।

*

*

✓ বুঢ়াৰ গাভৰু ঘৈণী, ছোৱালীও নহয় ঘৈণীও নহয়; আৰু
বাঁৰীও নহয়।

*

*

পচা মালৰো এণা গ্ৰাহক আছে।

*

*

একেটা গজালতে আটাইবোৰ বস্তু আঁৰি থব নোৱাৰা।

*

*

যেই সেই বস্তু লৰিনেই (জোকৰ খণ্ডে) নপৰে।

*

*

ঘৰ নিৰ্মাণি ওচৰচুবুৰীয় কিনা।

*

*

নাদত মুখুৱাৰা—তাৰ পানী খাব লগাত পৰিব পৰা।

*

*

থবা নপবা যদি চোবেই নোহোৱা।

*

*

গাহবিব নিচিনা নাকেৰে কেৱে নেমুটেঙা স্তুঙিব নোহাৰে।

*

*

পাটৰ কাপোৰ-কানি পিন্ধা বান্দৰ চিৰদিন বান্দবেই।

*

*

এটা চিপাহীৰে পল্টন নহয়।

*

*

একেখন বাৰীৰে জামু।

*

*

এডালি-এডালিকৈ (উভালি) গোটেই কোছা দাটি
উভালিব পাৰা।

*

*

নিজে ভাল চাকৰ নহ'লে ভাল গিৰিউতে' হব নোৱাৰি।

*

*

পাত্ৰ খালি হ'লে মদৰ কথা ভবা মিছা।

*

*

গাহনি-পোৱালিক যিমানৈ ধুৱাই দিয়া লাগে, সি নিভে
বোকািলৈ যাবই।

*

*

শুকান কাঠৰ লগত মিহলালে ভিত্তি কাঠে জ্বলিব।

বেটোতাই এটা চবুৰে কাম চলাব পাৰে, কিনোতাক এখ
চকু লাগে।

*

*

খালি গৈলা বিয়হৈ থাকিব নোবাৰে।

*

*

মদপী মানুহ নীচ্ছাত থাকিলেও আন মানুহ তেওঁক
কাগলয়ত থকা বুলি সদায় ভাবে।

*

*

বিদ্রোহী বন্ধু অজাত শত্রু।

*

*

সুৰৰ দ্বাৰা টোকাখী ভাল নে বেয়া বুজিব পাৰিব।

*

*

আন আন দম্বৰ জীবাণুৰ চিৰদিন আটাইতকৈ সুন্দৰ।

*

*

খেৰ জুইৰপৰা জীতবাই থ'ব লাগে।

*

*

✓ ধন সম্পত্তি সদায় বন্ধু নহয়, কিন্তু বন্ধু সদায় ধনসম্পত্তিৰ
দৰে মূল্যবান।

*

*

শক্তি আৰু যশস্বাই ধনী মানুহৰ ছকুম মানি চলে।

*

*

সৌভাগ্য আৰু দুৰ্ভাগ্য এনেটো পিছানিছে থাকে।

*

*

মানুহৰে সৈতে শান্তিৰে থাকিবা আৰু তোমাৰ পাপৰ লগত
দন্দ কৰিবা।

*

*

য'লৈ য'ব খোজা যোৱাঁ, কিন্তু য'ত মৰা আছে তাত
মৰিবই।

*

*

ল'জপায়া মগনীয়া ভোকত গুচি যায়।

*

*

কুকুৰ-নেচীয়া বাঘৰ লগত সখি পাৰিবা কিন্তু তোমাৰ কুঠাৰ
খন সাজু থাকিবা।

*

*

শান্তিৰ মৌ খাব খুকিলে মৌ মাৰিবোৰ মাৰিবই লাগিব।

*

*

খাবলৈ একো নাথাকিলে মান-সম্মুখে ৰ কি হব ?

*

*

বহুৱাৰ বন্ধুত্ব বিখাস নকৰিবা।

*

*

মাৰ খোৱা কুকুৰক লাঠী দেখুৱালেই যথেষ্ট।

*

*

ধনীলোকক উপহাৰ দিয়াও যেনে, সাগৰত পানী ঢলাও তেনে।

এচামুচ, আল্কা ত্ৰাই এপিলা মো নষ্ট কৰিব ।

*

*

আশ্রয় দিয়া গহক যে'য় 'সয়ে ভাল পায় ।

*

*

চয়তান নিজে একো কৰিব নোৱাৰিলে তিবোতাক দুতী
স্বৰূপে পঠিয়ায় ।

*

*

বাংকুৰৰ মুখ আৰু প্ৰাণহিত্তৰ চকুৰ কেতিয়াও সম্বন্ধ
কৰিব নোৱাৰি ।

*

*

কঁচুৱাই নাৱান্দি ল মা'ক শৰ অভাৱ শুবুজে ।

*

*

জীয়াৰীক বি 'দয়াৰ পাচত হৃদ-লগা (ভাবী) জোঁৱাই
বহুত পোৱা যায় ।

*

*

চোবেও জৈম্বক প্ৰাৰ্থনা কৰে, কিন্তু চয়তানে তাৰ প্ৰাৰ্থনা
খৰি বাখে ।

*

*

শূন্যলৈ থুবানে নিজৰ দাঁটি জঘন্য হয় ।

*

*

চৰাইটি সৰু, কিন্তু ঠোঁটটিত বৰ দৰ ।

সাতজনী শুশ্রূষ কাৰিণী (নাচ') থাকিলে কঁচুণা কণা হয়।

*

*

মৌবীৰ্য্য কাৰ মণ্ডল খাইছে তাক নিজে জানে।

*

*

কুদা খুব মানুষৰ মনত কটিব ক'হিও মাথোন ঠাই পায়।

.

.

*

কদাৰে নগৰ ভয় কৰে।

*

পাপৰ গগাকী নহৈ।

*

চান্দীক সুনব পাকিল *ওঁৰ নকুৰ ক গুৰাব লাগিব।

.

*

কোনো গাই ক'লী হও তাইৰ গাখীৰ বগা।

*

*

নপা চাহ নহয়, এবাৰ উৰা মাৰিলে আক কেতিয়াও তাক
কিব নোৱাৰ।

*

*

একেটা মাঁডৰ দুবাৰ চান্দ বখলিয়াব নোৱাৰা।

*

*

মামৰে লা আক বেজাবে হৃদয় নষ্ট কৰে।

*

*

এটা ফিৰিঙতিয়ে মস্কো পুৰি ছাবখাব কৰে।

*

*

যি চোবে ওচৰ চুবুৰীয়াৰ ডকা দিয়ে সিয়েই বেয়া চোব।

*

*

যি চকাই (চকবিয়ে) বৰকৈ কেৰুকেৰায় সিয়েই আটা-তকৈ-
বেয়া চকা।

*

*

✓কপাল ভাল হ'লে তোমাৰ মতা বুকুৰায়ে বগী পাবিব।

*

*

নিজৰ ঘৰৰ চালেদি উকখনি পিলে ওচৰ চুবুৰীয়াৰ ঘৰৰ
চাল নাছাৰা।

*

*

নাঙঠ মানুহক এড়োখৰ কাপোৰ দিলে সি কাপোৰ ডোখৰ
বৰ ডাঠ বুলি কৰ।

*

*

দুটা বুকুৰে দন্দ লাগাতে তৃত-হাটাক সাৱধান হবলৈ দিয়া।

*

*

মৰা মানুহ জীয়াই দিয়া যেনে মৃগক শিক্ষা দিয়াও তেনে।

*

*

মচা কথাৰ সোণালী 'কফিনৰ' শিতবত সুমাই পুতি
থলেও সি "কফিন" ভাঙি ওলাব।

*

*

সোণৰ হাতুৰীয়ে লোৰ "ছাদ" (ceiling) ভাঙিব।

বহু * পকরাই ঘোণা/কা মাৰি পেলায় ।

* *

সোণ কথা ক'লে আটাইয়ে মনে মনে থাকে ।

* *

চয়তান বুটা হ'লে সচ্চাস' হয় ।

* *

অ দাগতঃ থকা বিচাৰক পুখুৰীৰ গাছৰ দৰে ।

* *

বদনাম বয়লাৰ দৰে—ই হাত ক'ল না'ঠবা ময়লা কৰে ।

* *

চাৰৰ পৰা চুব কাৰিলে সময় নষ্ট কৰা হয় মাথোন ।

* *

আ কাগোজা দৈগাতকৈ মদপী যৈণা বং ভাল ।

* *

কণা সাচিবলৈ যাওঁতে কেতিয়াবা কুকুৰাজনীও হেঁকয়াব
পাবা ।

* *

প্ৰেম-বৰোতা আটাই মানুহে বিয়া নকৰে ।

* *

বন্ধুৰ মাত্ৰা চৰিলে তোমাৰ বন্ধুক কোনো বস্তু খাবলৈ
দিবা ।

* *

ধুনীয়া সজাই চৰাইক মুখুৱায় ।

*

*

আমাৰ আত্মা জৈথৰৰ আক দেহটো “জাৰ”ৰ (সম্ৰাটৰ) ।

*

*

/মই হাবিও ভানুক আক যবত ম'হী-আইক লগ পালোঁ ।

*

*

প্ৰত্যেক জাতিৰ নিজৰ দ্বৰ আছে, প্ৰত্যেক পাহাড়ৰ নিজা
বাংকুকুৰ আছে ।

—:—

ইটালী দেশীয় যোজনা ।

ভৈমাৰ বন্ধু' যশস্যা কবিবা, শত্ৰুৰ যশ বা বুযশ বটনা
নকবিবা ।

*

*

ল'বলৈ অস্বাকাব কৰা ধনে কেহিয়াও ভোণ'ব ভাল্ল নকৰে ।

*

*

অধিক ধনসম্পত্তিয়ে ভালেমান মানুহক মুৰ্ব' কৰে ।

*

*

লোকক সাধুনা দিওঁতে কোনো মানুহৰে মূৰ নাকামোৰে ।

*

*

নিজক ভালকৈ শাসন কৰিব খুজিলে প্ৰতি মানুহৰে বহুত
কৰিব লগীয়া কাম থাকে ।

*

*

দৰিদ্ৰতা সতীৰে আটাইতকৈ বেয়া বন্ধক।

* * *

মনে না বুকে জীয়া মানুহৰ চকু যেন পায়।

*

সাংঘ্যাল অক নিলাজ মানুহ আধা জগতৰ গৰাকী।

/ *

যি গাধ হৈ নিজক হৰিণা বুলি ভাবে, সি খাল জ'দিয়া বৈল
দাদীতে নিজৰ ভুল বুজিব পাবে।

v *

আইন হ'ওঁক নীচু হৈ তাইনৰ তাত সাবিবৰ উপায়
ওলায়।

x

স্বৰ্গৰপৰ অহা পানী অটোতৈকৈ ভাল পানী।

* *

ওচৰু বুৰায়াৰ ঘৰত দুঠ লাগিলে নামান নিজৰ ঘৰলৈ পানী
বঢ়িয়াব।

x v

যি সংসাৰত কষ্ট ভুগিব নাথোজে, সি সংসাৰত উপজিবই
নালাগে।

* *

কোনো তিবোতাক হুন্দৰী বুলিবে তাই সোনকালে মূৰ্থ হৈ
পৰে।

* *

কোনো মানুহৰ হাতত থকা টুপিয়ে মানুহজনৰ কেতিয়াও
অনিষ্ট নকৰে।

* *
ভোমৰ গুণ্ণাক বা মনৰ তলি উদঙাই কেতিয়াও
নেদেখুৱাবা।

* *
ভাল মানুহৰ সজ্জত ফুৰিল তুমি তেওঁলোকৰ লেখ কঢ়াবা।

* *
স্বুতা মানুহ এটি নথক। ঘৰ বেয়া ঘৰ।

* *
কুৰি ছিলিং থাকে দিয়াতকৈ এক ছিলিং এনেই দিয়া ভাল।

* *
ভিতৰোতা আৰু কাঁচ কেতিয়াও নিবাপদ নহয়।

* *
যাব লৰাছোৱালী নাই, সি ভাল পোৱা কি তাকে নুবুজ্জ।

* *
যুদ্ধ আৰম্ভ হ'লে নবক গেল খায়।

* *
বেয়া কিতাপ আটাইবোৰ চোৰতকৈ নিকৃষ্ট।

* *
ঘৈলী বিয়া কৰিবা আৰু ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ ঘোৰা কিনিবা।

* *
মৃত্যুৰ কথা যিমানে ভাবা সিমানে তুমি ভালকৈ থাকিব
পাবিবা।

জাহাজ ডুবিলে তাক কি উপায়ে বন্ধা করিব পৰা গলহেঁতেন
সেইটো আটায়ে জানে ।

*

*

অগ্ন-শত্রুই লগতে শান্তিও লৈ ফুৰে ।

*

*

ডাঙৰ গছ গুটিকৈও টাঁকে বেচিকৈ দিয়ে ।

*

*

বি সবহ কথা জানে, সি কম কথা কয় ।

*

*

মানুষৰ নিজৰ মত কেতিয়াও ভুল যেন নালাগে ।

*

*

দাব দৈৰ্ঘ্য নাই তাৰ একোৱেই নাই ।

*

*

খিদ্দান মুখৰ সমান মুখ নাই ।

*

*

মানুষৰ পাপ আৰু ঋণ নিজে ভৰাতকৈ চিৰদিন বেচি ।

*

*

কথা কোৱাৰ নিমিত্তে বক্তৃতা কৰি ভুলিছে, কিন্তু মনে মনে
থকা বাবে কেৱে কষ্ট ভোগা নাই ।

*

*

কুকুৰে জোন দেখি ভুকিব পাৰে, তথাপি জোন আগবদৰে
ধিৰেৰে থাকে ।

*

*

দূৰত থকা পানীয়ে ওচৰৰ জুই মুমুয়ায় ।

* *

নিজ্জু মানুহে মাথোন কাম কৰে ।

* *

ভয়ৰ পৰা ঘিণলৈ যোৱা আলি চুটি।

* *

আমি লগৰীয়াৰ খবচত নিজ পাঠ শিকিব নোৱাৰোঁ ।

* *

যি জনীয়ে কালি ভাল নাপাইছিল তাই কাইলৈ ভাল পাব ।

* *

যি কোনো বস্তুত লগে লগে পায় তেওঁ বচি লাভে হয় ।

* *

গুণ্ডাক মৰিয়ালে সি তোমাৰ বন্ধুহে হ'ব ।

* *

গৰজত পৰি বুঢ়া ঘৈণীয়েও লৰ মাৰিব লাগে ।

* *

ছাই চেলেকা বুকুৰক খাটা গুডি বঁধিবলৈ বিশ্বাস কৰা
নাযায় ।

* *

যি অশুভ বিবাহ কৰে সি দুখ-কষ্টৰ হাত কেতিয়াও মাৰিব
নোৱাৰে ।

* *

মৃত্যু এটা চুটি গুণিয়াহব বাহিৰে আন একো নহয় ।

* *

যি সহি থাকে সি জয় কৰে।

*

*

যি অধীৰ হোৱা নাই সি প্ৰেমত পৰাই নাই।

*

*

যি পুণী পাবলৈ আশা নকৰে সি কেতিয়াও বিপদলৈ ভয়
নকৰে।

শান্ত আৰু বেয়া সাইলাথ ধুমুহা আৰু শিল ধুট।

*

*

যি বেচি ভান পায় সি কম কম হয়।

*

যি দন্দ ল লা বিদ্যাবি, ৰ নি ৩১৭ * ০ ক পায়।

*

*

যি কুব্জ-নচ যা বাণ লগত থাকে সি কুজিবলৈ শিকে।

*

*

কাউৰীয়া আ. কাউৰীৰ চকু নোখোটে।

*

*

যি স্পষ্টক কথা নকয় সি বোবাওকও সাতচাৰ।

*

*

জামু খাবলৈ শিয়ালৰ স্পৃহা নাই, কাৰণ সি গছত উঠিবলৈ
শিকা নাই।

*

*

চিকাৰ যুদ্ধৰ প্ৰতিমূৰ্তি।

*

*

ভাল বস্ত্রৰ বেয়া বস্ত্র তকৈ কম খৰচ হয় ।

*

*

চালগমৰ পৰা তেজ নোলায় ।

*

*

অট্টালিকা সাজিলে সম্পত্তি নষ্ট কৰা হয় ।

*

*

পৰ্বতক শলাগি ভৈয়ামত থাকিবা ।

*

*

বেয়া লগৰীয়াৰ লগত দ্বন্দ্বাতকৈ অকলশৰে থকা ভাল ।

*

*

বিপদ ওঁ গৰিলে মাথু-সগ্যাসীক ঠগা হয় ।

*

*

তিবোতাই হাবিবলৈ প্ৰতিবোধ কৰে, অৰ্থাৎ হাবিব
নোখোজে ।

*

*

টোপনি আছিলে সস্ত্ৰান্ত লোক আৰু দোকানীৰ মাজত
কোনো প্ৰভেদ নাই ।

*

*

ৰঙৰ ওপৰত মতামত দিবলৈ কণাৰ কোনো প্ৰতিক্ৰিয়া নাই ।

*

*

একে ঘাপতে 'ওক'গছ নপৰে ;

*

*

মৰা সিংহতকৈ জীয়া কুকুৰ ভাল ।

*

*

যি আহাৰৰ লগত দন্দ কৰে সি সবহদিন জীয়াই নাথাকে ।

*

*

যি নতুন সি চিৰ সুন্দৰ ।

*

*

দুখীয়াই ধনীক দান কৰা দেখি চয়তানে হাঁহে ।

*

*

আমি সাতৰোৰ দাগ দি এবাৰ মাথোন কাটিব লাগে ।

*

*

তুদাস্ত মানুহবোৰ কাচিৎহে দুখীয়া হয় ।

*

*

যি ঠিক মুহুৰ্ত্ত হেৰায় সি সকলো হেৰায় ।

*

*

এটা চকু ভঙা কেবাগুণ, আনটো মেকুৰীত ।

*

*

গিৰিহৰ্ত্তৰ চাকৰ যিমান বেচি হয়, শৰণে সিমান বাড়ে ।

*

*

এটা মূৰ্গই এশটা মূৰ্গ কৰে ।

*

*

ওৰণিয়ে ঢকা সৌন্দৰ্য আটাইতকৈ সুমধুৰ ।

*

*

নিজৰ মেজত এচকল কটি আক নহক খোৱাটো আনৰ ঘৰত
পাজাৰ বকমৰ খাদ্য খোৱাতকৈও ভাল ।

*

*

এখন ভোৱালে আনখন খাপত বাখে ।

*

*

বিদেশী যোজনা বা পটন্তুবমালা

যি ছৰাষা এৰি দিয়ে তেওঁ বৰ লাভৱান হয় ।

*

*

কথা শুনাৰ পৰা জ্ঞান জন্মে ; কথা কোৱাৰপৰা অমুতাপ
জন্মে ।

*

*

✓ যি ভীষণ প্ৰতিশোধ ল'ব খোজে, সি সেই নামেৰেই জীয়াবলৈ এৰি
দিব লাগে ।

*

*

জুইব ওপৰত জুই যেনে, মদ আৰু যৌবনে কেনে ।

x

*

শিক্ষক নোহোৱাকৈ বদগুণ শিক্ষিব পাৰি ।

*

*

কু-বীৰিৰ ঠোঁ ভাঙিব ।

x

*

তৰোৱালে বহুত তত্যা কৰে যদি শান্তিৰ ওচৰত হ'ল
কৰে ।

*

*

যি জীয়াবক লেখত নলয়, সি কেনেকৈ লোখিব লাগে তাক
না জানে ।

*

*

যাৰ কুকুৰাৰ পেটত জন্ম, সি জীয়াবিবই ।

*

*

যি দীৰ্ঘজীৱী হ'ব খোজে, সি কেতিয়াবা কেতিয়াবা জীৱন
ধাৰণৰ দস্তৰ সলাব লাগে।

*

*

সৌন্দৰ্য আৰু মূৰ্খতা একে লগে লৰি যায়।

*

*

ল'ৰালৰিকৈ কৰ প্ৰশ্নৰ লাহে-ধাৰে উত্তৰ দিবা।

*

*

প্ৰেমত পৰিলে ভাল বেয়া বিবেচনা শক্তি নাথাকে,

*

*

অং উঠিল উপদেশ নাথাকে।

*

দূষিত পানীয়ে নৈখন ড'ঙৰ বৰে।

*

*

যি এবছৰৰ ভিতৰত ধনী হ'ব খোজে, সি ছমাহত দাঁচী
খায়।

*

*

✓ৰজাৰলৈ সোণকালে আৰু ঘিমান পাবা পলমে বগলৈ যাবা।

*

*

যাৰ কপাল ভাল সি জ্ঞানী বুলি পৰিগণিত হয়।

*

*

ছাপাখানা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ মাক।

—

আৰবী যোজনা ।

মিলনৰ আলিঙ্গন বিদায়ৰ আলিঙ্গনতকৈ ভাল ।

*

*

মেকুৰীয়ে কণা হলেও নিগনি ধৰিবলৈ ছেপাঁহ কৰে ।

*

*

মতলীয়া মানুহক দিনৰ আহাৰ দিবা, কিন্তু মদৰ অলপ
বাগীয়ে ধৰা মানুহক ৰাতি আহাৰ নিদিবা ।

*

*

সঁটা নোহোৱাকৈ গান গোৱা লগত সুগন্ধি নথকা মৰাখৰ
দৰে ।

*

*

জখমে পকৱাক বিনাশ কৰিব খুজিলে তাৰ গাত পাখি
গজিবলৈ দিয়ে ।

*

*

আজি জুই হলেও কাইলৈ ছাইত পৰিণত হবই ।

*

*

অভিপ্ৰায়ৰ উন্নতি কৰিলে হুঁগি আনকি মকভূমিতো নিৰ্ভয়
মনেৰে শুব পাৰিবা ।

*

*

গৰীয়ক কটীৱালা, অথচ ঘৈণীয়েক ভোকত টোপনি যায় ।

*

*

ভেঁক নৈত পেলাই দিয়া যদিও মুখত মাহ এটা লৈ
উঠিব ।

* *
জিভা ডিঙিৰ শত্ৰু ।

* *
যি নাদৰ পানী খোৱা, তাত শিল নেপেলাবা ।

* *
বন্ধুক চিৰদিনৰ নিমিত্তে হেৰুৱাতকৈ তেওঁৰ লগত কৰা
আচৰণত ধৈৰ্য্য ধৰি থাকিব ।

* *
মুখক থুৱালে চকুৰ লাজ লাগিব ।

* *
ভাল কাম নকৰিলে বেয়াটো দেখিবলৈ নোপোৱা ।

* *
আমাৰ অগ্নি দৰকাৰী বস্তুটোৰ কোনো দোষ নাথাকে ।

* *
মেকুৰীয়ে মাথোন নিগনিৰ হে স.পান দেখে ।

* *
সাহ নহ'লে কোনো বস্তুই নাথাকে ।

* *
যি গছে তোমাক ছাঁ দিয়ে তেনে গছ কাটিবলৈ হুকুম
নিদিবা ।

* *
ঘোৰাৰ কেশবত সম্মান থাকে ।

* *

বহুত দুৰ্বৰ সম্ভৱপৰ লাভতকৈ থিতাতে হোৱা লোকচান ভাল।

*

*

গোলাপফুল কেতিয়াবা বান্দৰৰ ভাগতে পৰে।

*

*

প্ৰেম, পৰিত্যক্ত আৰু উট-আবোহী, এই তিনিটি কেতিয়াও
লুকাই নাথাকে।

*

*

দুৰ্দ্ধিত বান্দৰ যেতিয়া ক্ষমতাশালী হয় গোঁৱণ্য তাক নমস্কাৰ
কৰিবা।

*

*

যেতিয়া তুমি নিয়াবী গৈ থাকি, তেতিয়া দৈন্য ধৰি থাকিবা;
যেতিয়া হাতুৰা হাবা কে বাবা।

*

*

কান্দুৰা মেকুৰীয়ে একো ধৰিব নোৱাৰে।

*

*

যি থিথিকানে দু'হু'ক ওলায় তাক বন্ধ কৰিবা।

ভুৰুঙৰ টিও হু'ক।

*

*

ধাৰ কৰি পাবলৈ দিয়াটো বৰ লাজৰ কথা।

*

*

মূৰৰ ফাঁল কোনো বস্তু ধৰিব নোৱাৰিলে নেজৰ কালে
ধৰিবা।

*

*

লোভ ধনী মানুষের শাস্তি ।

* *
কৈ পেলে রা কথা, এৰি'দিয়া খব, বিদিব বিধান আক অতীত
সময়, এই চাৰিটা ওলোটাৰি আনিব নোৱাৰি ।

* *
জ্ঞানীক শিকাবলৈ লাগে চকুৰ ঠাব, মূৰ্থক লাগে লাথি ।

* *
উপলক্ষ্যৰে ব ডাৱৰৰ দৰে ঐ তৰি য'য় ।

* *
মাথিয়া গ'থ'ৰ বেটোতাৰ মুখ চিনে ।

* *
মাকৰ চকু ৰ গুৰুৱাও সুন্দৰ ।

* *
জনতাৰ মাজত দিয়া উপদেষ্টা ঘিণ লগা বস্তুৰ দৰে

* *
জগৎখনত না হ'ব নৈমিত্তিক শাস্তিও নাই ।

* *
দাইব দ ব ডাৱানা দাঁতাব আবহু হয় আক ছাইত অন্ত
হয় ।

* *
ধনী কিপিণ দুখীয়া মানুষতকৈও দুখীয়া ।

* *
যি কেতিয়াও নবিয়া পৰা নাই তেনে মানুষ ভাল চিকিৎসক
হব নোৱাৰে ।

*

*

মুখেবে প্রার্থনা কমে, হাতেবে বধ কবে।

*

*

শ্রোম অন্ধতাৰ লগৰীয়া।

*

*

তোমাৰ খাহুৱেবা দন্দুৰী নে? তেওঁৰ জীয়েকক 'ভালাক' দিয়া।

নাপিতে মাউৰা ল'ৰাৰ গালত থুবাবলৈ শিকে।

*

*

গাধাই শিং বিচাৰি যাওঁতে কাণ দুখনো হেৰুৱালে।

*

*

/ অগত্খন এটা মৰাশ আক তাক বিচাৰি ফুৰা মানুহবোৰ বুৰুৰ।

*

*

মকালৈ প্ৰায়ে মোৱা উট, সৰশেষত লেঙেৰা হৈ ঘৰি আহিব

*

*

কাউৰী যদি তোমাৰ বাট দেখুৱাওঁতা হয় তেন্তে সি তোমাক মৰাশৰ গুৰিলৈ নিব।

*

*

মন যদি কণা হয় চকু দুটাও একো কামত নালাগে।

*

*

মূৰৰ (Moor) ঘৰত আৰবী কথা নকবা।

*

*

মানুহে গোটায়ে সময়ে ছেদেলি-ভেদেলি কৰে।

*

*

এচকু কাণী বৈলীয়ে গিবিয়েকলৈ ঘিহকে বাঁহে সি তাকে
খায়।

* *
খঙক খাসন কৰাটোৱেই হৈছে আটাইতকৈ ডাঙৰ খাসন
পদ্ধতি (গৱৰ্ণমেণ্ট)।

* *
এলেহুৱা মানুহৰ ঠেং নাই।

* *
বজাৰ বাইক (বাক্য) বাইকৰ বাণী।

* *
বৰষুণ নোহোৱা ডাৱৰ ঘেনে, নিকৰ্মা বিধান লোকো ভেনে।

* *
ঘি অকলশৰে খায়, তেওঁ অকলে কাহে।

* *
মতলীয়া মানুহে বিনা কাৰণত (অবাবত) হাঁহে।

* *
তবোৱালে গাত ঘা লগায়, কিন্তু কথাই আত্মাক ঘাইল কৰে।

* *
নবকত বিচনী নাই।

* *
আজি মোক হাতত ধৰি নিলে কাইলৈ তোমাক ভৰিত ধৰি
নিম।

* *
'বেডুইনক' খুৱালে-বুৱালে সি তোমাৰ কাপোৰ-কানি চুৰ
কৰিব।

* *

অনববত দন্দ কৰি থকাতকৈ, অত্যাচাৰী চুলভানো ভাল ।

*

*

ধূঁহ-দগাবাজইভৰ ওপৰত চলাব নোৱাৰিলে কোনো
জুৱাহুৰিয়েই সম্পূৰ্ণ নহয় ।

*

*

এটা গাঁত থকা নিগনি ততালিকে ধৰিব পাৰি ।

*

*

ভাল মদে আত্ম প্রশংসা কৰে ।

*

*

ষাৰেপতি লবাই ৰোৱা গাছ গা বৰিব নোৱাৰে ।

*

*

শুনা কথা আধা মিছা ।

*

*

সোণকালে পকিলে সানকালে পচে ।

*

*

মৌ-মাখিয়ে যত মৌ চোহে, মববাই তাত বিহ চোহে ।

*

*

গাহঁৰিব আগত গোলাপফুল নেপেলাবা ।

*

*

উচ্চাকাঙ্ক্ষী মানুহ মাত্ৰেই বন্দী আৰু লুভীয়া মানুহ মাত্ৰেই
ভিকৰু হয় ।

*

*

/'যি পিচত যশস্তা থৈ যায়, তেওঁ অমৰ ।

*

*

এটা কথাই এখনওটৈক বেচি যুদ্ধৰ সৃষ্টি কৰিছে।

* *

জিভাৰ বাধা হ'লে অনুভব হয়।

* *

জ্ঞানীলোকৰ জিভা অন্তঃকৰণত আৰু মুখৰ অন্তঃকৰণ
মুখত আছে।

* *

কাপুকয়লৈ বাতিয়েই স্বৰ্গ।

* *

জিভাৰ কাষত মুখৰ উত্তৰ থাকে।

* *

বুকুৰ কান্দো-লৈ সবগৰ দেৱতাই কটাৰিত বৰে নে ?

* *

যিখন নগৰত ক'কো নিচিনা, তাত যি ইচ্ছা তাকে কৰা।

* *

অন্ধলাৰ দেশত এচকু কণাই সুন্দৰ।

* *

ধাবে ডুইখন গালকে ক'লা কৰে।

* *

কোনো মানুহক টকা ধাব দি যদি তাৰ লগত চুপতি কৰা,
ভেন্তে নিজৰ টকা হেৰুৱাব।

* *

খাপত থাকিলেও তবোৱালে ভয় খুৱায়।

* *

যিহকে মন যায় তাকে খোঁড়া, কিন্তু আনব দবে সাজ-পাৰ
পিছা ।

* *
অশুঃকবণ হৈছে জিতাব ধন-ভঁৰাল ।

* *
দবিভ্ৰতা আক খং মিলি-জুলি নাথাকে ।

* *
তোমাৰ অক্ৰম পৰা গুপ্ত কথা লুকাব খুজিলে মিত্ৰবপৰাও
লুকাই ৰাখিবা ।

* *
হৈ যোৱা ঘটনা আদিৰ উল্লেখ কৰা অনুচিত ।

* *
/প্রার্থনাকারীৰ লগত থাকিলে প্রার্থনা কৰিবা ; গায়কৰ
লগত থাকিলে গান গাবাই ।

* *
আগেয়ে খাবন, পাচে কখন-মখন ।

* *
যি নিজৰ গুপ্তকথা প্রকাশ নকৰে তাৰ উদ্দেশ্য সিদ্ধি হয় ।

* *
✓যাব চাত খালি তাৰ কোনো বন্ধু নাই । ✓

* *
অহা-যোৱা কৰা ঠেক বাটত কোনো ককাই-ভাই বা বন্ধু-
বান্ধৱ নাই ।

পেটের সংশ্লিষ্ট য'ত আছে তাবপৰা জ্ঞানে আঁড়বি যায় ।

*

*

মুখে'বে সৈতে বকুড়া কবাতকৈ জ্ঞানীবে সৈতে শত্রুতা
কথা ভাল ।

*

*

চকুবে নেদেখিলে অন্তঃকরণে বেজাব নকবে !

*

*

সিংহব খাদ্যই বাংকুকুবব অজীর্ণ কবে ।

*

*

যি নাথাকিলেও ধন-সম্পত্তি বিচাবে, তেওঁ চালনীবে পানী
কড়িয়াই নিয়াব দবে হয় ।

